

A BEVÁNDORLO

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
30 West 19th Street
New York City
Előfizetési díj:
Egész évre New Yorkban \$3.00
A vidéken 2.50
Egyes szám 3c.

MEGJELEN KÉTSZER HETENKINT: KEDDEN ÉS
PÉNTEKEN.

Szerkesztő: SINGER MIHALY.

Editorial Rooms:
30 West 19th Street
New York City
Subscription:
Per annum, in N. Y. City \$3.00
United States and Canada 2.50
Single copy 3 cts.

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of Congress of March 3, 1879

IV. Évfolyam. 25 szám. NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, PA., 1907. MÁRCZIUS 26-án IV. Year. No. 25.

RABSZOLGÁK.

Munkások sorsa Amerikában.

Időközönkint felhangzik a panasz, hogy Amerikába szakadt munkásembereket rabszolgaságban tartanak, hogy ütök, verik őket s hogy vérebekkel üldözik őket, amikor a földi pokolból menekülni akarnak. Ez a panasz jobbára azon munkáskörökből hallik el, akik a délvídeken kerestek és kaptak munkát.

Jó lesz ezen panaszokat mélyebben megvizsgálni s az igazságot megállapítani, nehogy egyeseknek panaszai visszariasztsanak ezeket a kenyérkereséstől.

Amerika a kemény munka országa. Megkeresheti itt mindenki mindennapi kenyerét, aki dolgozni akar, de dolgozni kell annak, aki kenyeret akar.

A délvídeken még egy félévszázad előtt virágzott a rabszolgaság. Akkor a délvídek volt ennek a köztársaságnak legvirágzóbb, leggazdagabb és leghatalmasabb része. Mikor tengernyi polgár vér árán lemosták az amerikai nép homlokáról a szégyenfoltot, mikor a négereket felszabadították, a déli államok gazdasági helyzete egy csapással megváltozott. A rabszolgák képezvén a délvídekiek vagyonának legnagyobb részét, ezek a négekkel nemcsak vagyonukat veszítették el, hanem a jövedelmet hajtó, államfenntartó munkaerőt is. Mert a négek, akik felszabadulásuk után nem bírták még felérteni azt, hogy jogokat azért adtak nekik, mivel, csakugy mint fehér polgártársaiktól, kötelességek teljesítését várta tőle a köz, a négek azt hitték, hogy most már színig tejfel az ő világuk, hogy ők az urak, garázdálkodva járták be az országot s irtóztak a munkától, akár az ördög a szentelt víztől.

Ez okozta azt, hogy a délvídek évtizedeken át nem bírt helyreállni, ez okozta azt, hogy a munkásosztály a délvídeken le volt nézve s hogy — mint a rabszolgaságnak s a felszabadult rabszolgák garázdálkodásának maradványa — bizonyos kegyetlenség volt mai napig is észlelhető a munkaadónak viselkedésében a munkással szemben.

Elvégre azonban belátták a délvídekiek is, hogy az európaihoz hasonló feudális rendszer fenntartása mellett a természetnek minden kincsével megáldott országuk végkép elpusztul. Belátták, hogy a munka korszakában a munkának nemcsak a gazdasági, de a társadalmi életben is helyt kell adniok. Belátták, hogy saját boldogulhatásuk érdeké-

ben ujjá kell szervezniök a társadalmi törvényeket s gyakorlatilag is érvényesíteniök azt az éppen ebben az országban annyira hangsúlyozott elvet, hogy mindenki egyenlő.

Megtették. És amióta megtették, új, viruló élet vonult be a délvídekre. Minden egyes állam keresi a fehér munkásokat. Keresi, mivel szüksége van rájuk s mivel szüksége van rájuk, meg is becsüli őket. Kétségtelen, hogy akadnak még mindig munkaadók, akik legszívesebben rabszolgát látnának minden munkásban. De láttunk mi odahaza Magyarországon, ahol a nehéz munka után még csizmára sem telik, láttunk odahaza ispánokat, akik véresre verték a földmunkást, mivel ez nem eléggé tekintetesezte a hitvány gavallért s láttunk csendőröket, akik egy-egy munkaadó kedvéért puskatussal csiklandozták meg a munkásokat.

Kegyetlenséggel találkozunk mindenütt s a munkásembernek sorsa bizony nem irigylésre méltó sehol sem. De Amerikában a kegyetlenségek csak elvétve fordulnak elő s annak panaszát, akivel embertelenül bánnak, meghallja és orvosolja a világ. Azonfelül itt Amerikában még a legkegyetlenebb munkaadó is megélhetést biztosít a munkásának.

Tejben nem fürösztene senkit sem. Dolgoznunk kell mindmegannyiunknak. Bizonyos mértékben rabszolgaságban is vagyunk mindmegannyian. De panaszokkal rendszerint csak azok lármázzák fel a világot, akik fáznak a munkától. Vannak emberek, akik azzal jöttek Amerikába, hogy az aranyat felsezdedhetik az utcán. Az ilyenek persze csalódtak s mivel megélhetésükért dolgozniok kell, rabszolgáknak tekintik magukat. Az a munkás, aki azzal jött ide, hogy dolgozni akar, az dolgozik és — hallgat.

WEKERLE BÉCSBEN.

Referál az osztrák császárnak.

Egy vasárnap beérkezett kábelürgöny szerint Wekerle magyar kormányelnök megingt Bécsbe utazott, hogy a kiegyezési tárgyalásokról referáljon az osztrák császárnak.

A tárgyalások ugyanis megingt megakadtak s egyhamar nem is fognak befejeződni.

Ez alkalomból azonban azt szeretnők megtudni, hogy a magyar miniszterek mikor fognak már magyar földön értekezhetni a magyar királylyal?

THAW PÖR.

A világra szóló ügy újabb fordulata.

A bűnügyi tárgyalás, amelynek Thaw K. Harry pittsburgi milliomos a hőse, magára vonta nemcsak Amerikának, de Európának figyelmét is. Most, mikor mindenki azt hitte, hogy az izgató és botrányokban gazdag tárgyalás fölött valahára legördül a függöny, egy újabb fordulat állott be, amely szinte készlet bennünket arra, hogy ugyem-beri szempontból, mint az igazságszolgáltatás szempontjából még egyszer hosszabban foglalkozzunk az ügygel.

Összegezzük a jobban megérthetés kedvéért a bűnt és a bűnpört. Thaw K. Harry, aki apjának milliói révén oly légkörbea nevelkedett fel, ahol csak az érzéki örömeket ismerik, beleszeret egy leányba, akiről a társadalmi élet zajló hullámai lemosták a női erényt s akinek az Isten, ugy látszik, csak azért adott szépséget, hogy azzal megrontsa magát is, másokat is. Thaw tudja, hogy szívének választottja boldogított már kegyével másokat is. Mégis nőül veszi. Esküvéje után haragra lobban ama férj ellen, aki állítólag először szoritotta kebelére a szép Nesbit Evelynt: White Stamford építész ellen. Evelyn éleszti a haragot, míg végre Thaw egy new yorki mulatóhelyen felkeresi az építész és ott szótlanul lelövi.

A gyilkost elfogják, börtönbe vetik. A család mozgósítja milliói, hogy a gyilkost megóvja a siralomház borzalmaitól. Az ország legnevesebb ügyvédjei állanak szembe a köztárlóval. Ez a vádlottban a gyilkost látja, aki előre megfontolt szándékkal pusztította el embertársát. A védők megtévelyelődnek mondják védenézüket, akiről azonban, nehogy a bolondok házába kerüljön, azt állítják, hogy a tett elkövetése óta kijózanodott, hogy elméjének egyensúlya azóta helyreállott.

És megkezdődik a tárgyalás. Oly botrányok tárgyalása, hogy még a sajtószabadság e legideálisabb országában is megtiltják a lapoknak a tárgyalás részleteinek közzétételét.

S most, mikor felhalmoztak már minden piszkot, most, miután a vádlott feleségét arra kényszerítették, hogy zajos multjának minden pikáns részletét tegye ki közszemlére, most, miután a vádlott anyját a vértanúság keresztjére feszítették, most mondja az ügyész, hogy embertelenség a vádlottat főbenjáró ügyben perelni, hogy elmebeli álla-

potának megvizsgálását hivatalból kell elrendelni s a vádlottat tébolydába zárni, mert menthetetlenül örült.

Igy csinálnak Amerikában bohózatot a drámából s döntenek meg a bizalmat az igazságszolgáltatásban.

Az ügyész való a vádlottak padjára, aki heteken át azon volt, hogy egy a saját beválása szerint menthetetlenül örült embert halálra ítéljenek. És a védők valók a vádlottak padjára, akik Justitia templomából színdíjat csináltak s az esküdtekkel azt akarták elhíttetni, hogy a vádlott *csakis* a tett elkövetésekor volt be nem számítható bolond, de azelőtt és azután józan eszű bölcsnek bizonyult.

Ott kellett volna kezdeni, ahol most állnak a hosszú és botránys tárgyalás után. Hivatalból kellett volna megvizsgálni a vádlottnak elmebeli állapotát, *mielőtt* felelősségre vonták. Ezt teszik meg minden jogállamban, nálunk Magyarországon is. Itt előbb alkalmat nyújtanak ügyésznek és védőknek botránys összehalmozására.

Mi csudáljuk, bámuljuk ezt az országot. Igazságszolgáltatása azonban felháborít bennünket és az igazságszolgáltatás egyes közegei egyenesen undort keltenek.

Talán Thaw ügye megadja az alkalmat egy új érának megteremtésére. Akkor White Stamford talán még sem halt meg hiába.

JUBILÁLÓ FŐKONZUL.

Amerikai és — osztrák magyar konzulok.

Egy főkonzul jubilál és mi tíz évi működéséhez igaz szívvel küldjük szerencsekívánatainkat. Küldjük neki, a derék hivatalnoknak, a nemes szívü embernek, aki hosszú és kényes jellegű hivatalnokoskodása folyamán mindenkiben, aki vele érintkezésbe lépett, barátot biztosított magának.

Sajnálatos, hogy e hízegő dolgokat nem állíthatjuk osztrák és magyar konzulról. Az Egyesült Államoknak budapesti főkonzulát illetik, Dr. Frank Dyer Chester urat, aki tíz év óta működik mint főkonzul Budapesten.

Ideiktatjuk a Pesti Hírlap márczius 10-iki számának egy közleményét: *Egy főkonzul jubileuma.* Dr. Frank Dyer Chester, az északamerikai Egyesült Államok budapesti főkonzula e hó 11-én ünnepi budapesti működésének tízéves fordulóját. Dr. Dyer Chestert ezen a napon nemcsak az itteni amerikai kolónia tagjai, de a magyar hivatalos és társadalmi körök is üdvözölni fogják. A rendkívüli népszerűségnek örvendő amerikai főkonzul ez ünnepeltetésre annál is inkább rászolgált, mert nyelvünket nemcsak hogy tökéletesen elsajátította, de különös előszeretettel használja is. Állása kényesebb mint akármelyik diplomáciai képviselőé és csakis rendkívül finom tapintatának és Magyarországnak és népe iránt érzett nagy szeretetének köszönhető, hogy kényes kérdésekben kormányának és Magyarországnak érdekeit egyaránt sikerült védenie. Lelkes híve a magyar-amerikai kereskedelmi összeköttetésnek és sokat fáradozik azon, hogy ezt minél élénkebbé tegye. E részben kereskedőinknek értékes tanácsokkal szolgált már eddig is oly nagy eredménnyel, hogy szükségessé vált hivatalának kibővítése. A legközelebbi hetekben ugyanis a fiúmei konzulátusi ügynökségnek mostani vezetője, Frank Molett fogja új állását, mint dr. Dyer Chester helyettese, az itteni főkonzulátusi hivatalban elfoglalni."

Ismételjük, amit a Pesti Hírlap mond: Állása kényesebb, mint akármelyik diplomáciai képviselőé és csakis *rendkívül finom tapintatának és Magyarországnak és népe iránt érzett nagy szeretetének köszönhető, hogy kényes kérdésekben kormányának és Magyarországnak érdekeit egyaránt sikerült megvédenie.*

Vajha az amerikai osztrák és magyar konzulok legalább finom tapintat dolgában ellestek volna valamit budapesti amerikai kollégájuktól, akkor azután az amerikai magyar sajtó is a Pesti Hírlap szerencsés helyzetébe jutna és dicshimnuszokat zenghetne azoknak, akiket most vagy ledorongolnunk kell, vagy pedig, mert magunk is resteljük a dolgot, agyonhallgatnunk kell viselkedésüket.

Az amerikai konzulok maguk köré gyűjtik honfitársaikat, baráti viszonyt fejlesztenek és ha valaki bajba jut, érdekében egész egyéni sulyukat sietnek latba vetni.

Az osztrák és magyar konzulok rendszerint meg nem közelíthető kiskirályoknak képzelik magukat, pöffeszkedésükkel csak tudatlanságuk és roszakaratuk nagyobb. Hivatásukat abban lelik, hogy becsületes embereket megrágalmazzanak és azután a rágalom következményei elől — megugorjanak.

Csuda-e, ha ily körülmények között kerül a konzulátusnak még csak a tájékat is és ha a tapasztaltak nyomán az amerikai magyarok gyanuval fogadják még az oly konzult is, aki talán előnyösen elűt az elődjeitől?

Amennyire örülünk, hogy Amerikának van Budapesten egy Frank Dyer Chesterje, ép annyira örülnénk, ha valahára Magyarország is Chestereket küldene Amerikába.

JÓ KIVÁNSÁGOK.

A nagyváradi suszter panasza.

Derült tárgyalás folyt le Palánkay Sándor kir. járásbíró szobájában Nagyváradon. Egy békésabai magánhivatalnok cipőt csináltatott a nagyváradi cipésznel. A cipő árát azonban sokáig nem fizette meg s a derék mesterember a tartozásért többször zaklatta a rosz fizetőt. Nagysokára csakugyan meg is érkezett a pénz Nagyváradra, a következő kedélyes levél kíséretében:

„Bár demokrata vagyok, de sajnálom, hogy piszoktól kerges kezét megszorítottam. A 29 koronát megfizetem s elvben a fejébe is vágтам, azzal a szerény óhajással, vajha ezen összeget több száz koronával egyetemben patikára költené eredménytelenül.“

A cipész a küldött pénzt zsebrevágta, de a levélben foglalt kifejezéseket nem. Megtette becsületsértés miatt a bünvádi feljelentést. A vádlott védője védőbeszédeben utalt arra, hogy ha egy cipészt piszkos kezűnek neveznek, ez még nem becsületsértés, hiszen köztudomásu, hogy a cziriz nem éppen a legtisztább vegyi anyag. A levélbeli kivánság pedig kizárólag védencének szerény óhajása volt. Már pedig a büntető-törvénykönyv a jó és rosz kivánságokban nem állapítja meg a közmegvetésnek való kitevés tényálladékát. A járásbíró a védelem alapján a vádlottat a vád alól felmentette. A panaszos az ítélet ellen felebezéssel élt.

SZÖVÖK ÉS FONÓK.

Egy Rhode Islandi szövögyár részére szövöket és fonókat keresnek. Férfiakat és nőket. Gyapju és gyolcs szövésre. A gyár állandó munkát biztosít. Fiatal leányok mint tanulók is felvétetnek. Az utazási költséget a gyár megfizeti. Bővebb felvilágosítást ad a *Bevándorló*, 30 West 19 street, New York.

EGYLETI HIRDETÉS.

A south bethlehemi, Pa. és vidéki első magyar Protestáns Segélyegylet tagokat felvesz s baleset avagy betegség, szóval munkaképtelenség esetén heti segélyben részesít. Beiratkozási díj egy dollár.

Havi tagsági díj 50 cent.

Betegség esetén tagjait heti öt dollár segélyben részesíti. Írásban vagy szóval jelentkezni lehet Nagy András egyleti pénztárnoknál, 709 School Alley, So. Bethlehem. Az egyleti gyűlések minden hó első vasárnapján tartatnak d. u. 5 órakor a Gosztonyi-féle Hallban, a 2-ik és Locust street sarkán.

Deutsch Frigyes, elnök.
Flaskay Dezső, lev. titkár.

HAJÓJEGYET.

legjobb vásárolni és pénzt legbiztosabban küldeni

KISSE MIL

állami közjegyző tíz éve fenálló bankjában

104—2nd AVE NEW YORK

CZIRÁKY ANTAL úr

képviseli lapunkat South Bethlehemen és környékén. Előfizetéseket fölvehet és nyugtázhat. Ajánljuk ottani honfitársaink pártfogásába.

A Bevándorló kiadóhivatala.

MAGYAR MUNKÁSOK

VASUTI ÉPÍTKEZÉSEKRE, SZÉNANYÁKBA ÉS FÖLDMIVELÉSRE ELŐNYÖS FELTÉTELEK MELLETT KERESTETNEK.

Az éghajlat kitünő, a munkabeosztás fölötté kedvező.

KIK FARMEREKKEK DOLGOZNI S OTT MAGUKNAK OSZTALÉK UTJÁN LAKHELYET ÉS JÖVŐT BIZTOSITANI AKARNAK, ÉLJENEK EZ ALKALOMMAL

Bővebb felvilágosítást szívesen ad:

L. J. ELLIS

a Norfolk Western Railway keleti üzletvezetője
398 BROADWAY ——— NEW YORK

Írásbeli megkeresésekre lapunk szerkesztősége is szolgál felvilágosítással

Magyarok Amerikában

LAPUNK MÁRCZIUSI SZÁMA. Lapunk márczius tizenötödiki számának megjelenése alkalmából olvasóink sok száz üdvözlő levéllel tiszteltek meg bennünket. Mi mindig izléstelenségnek tartottuk az ily dícsérő leveleknek közzétételét s azért most is a levelek közlésétől eltekintünk s csak röviden mondunk köszönetet barátainknak, egyuttal megigérjük, hogy a *Bevándorló*-t a jövőben is abban a szellemben fogjuk szerkeszteni, amelyben eddigelé szerkesztettük. Különösen köszönetet mondunk *Pente István* passai honfitársunknak, akinek hazafias levele megérdemelte volna, hogy mások is olvassák, lévén azonban a levél lapunknak dícsérete, ennek közlésétől is el kellett tekintenünk.

MÁRCZIUS 15. Pennsylvania állambeli Freelandban is megünnepezték márczius tizenötödikét. A megkésve beérkezett tudósítást adjuk a következőkben:

Kis, de lelkes csoport ünnepelte f. hó 16-án nemzeti ünnepünk napját, márczius 15-ét, mely alkalommal a Verhovay Betegség-egylet freelandi I. fiókjá, valamint az ugvanott székelő I. Magyar B. S. Egylet tagjai teljes számmal jelentek meg az ünnepély színhelyén, mely ezen czélra magyar és amerikai színekkel, zászlókkal és fenyőgallyakkal lett feldiszipve s a terem homlokfalán Kossuth Lajos és Washington György képei voltak festői virágcsorotok között elhelyezve. Az ünnepély esti 8 órakor kezdődött, amidőn is Uhlár József bevezető beszéde után a jelenlevők a Hymnust énekeltek el fenséges lelkesedéssel. Ez után Uhlár József méltatta a nagy ünnep történelmi jelentőségét, amelynek elvégzése után Reichman Tivadar tartott szabad felolvasást hazánk akkori és jelenlegi viszonyairól, kapcsolatban az új hazai, illetve amerikai viszonyokkal. Mindkét szám zajos tetszést arított s a hallgatóság nevében Takács Béla egyleti tag mondott köszönetet a működőknek a szépen sikerült ünnepévéért. A „Szózat“ elénekzése után, melynek első versét háromszor is ismételni kellett, egy kis bufelej-tő és hazafias dalok következtek amíg csak a kedélyes vacsora közben né felköszöntők nem következtek. Egy ilyen felköszöntő kapcsán felhozta Reichman Tivadar az amerikai magyar szövetségbe való belépést, melyre mindkét testület valóban el is határozta magát s a leközelebbi gyűlésen lesznek a belépési okiratok megszerkesztve és elküldve. Az ünnepély rendezésével a két egylet részéről Uhlár József és Reichman Tivadar voltak megbízva, kik büszkék lehetnek az erkölcsi sikerre, midőn ezen elszigetelt helyen, körülvéve idegen nemzetiségektől, a testvéri összetartást sikerült megszilárdítani.

MÁGYAR KÓRHÁZ. Dr. Bauman Jenő new yorki magyar orvostól vettük a következő sorokat: *Tisztelt Szerkesztő ur!* Legyen szíves hecses lapjában a következő soroknak helyt adni: Nagy érdeklődéssel olvastam a b. lapia jelen évfolyamának 24-ik számában „Magyar kórház“ cím alatt közölt cikket, mintán egy eszmét pendített meg, mely minden jó magyarnak szívében s agyában lakik s csak egy szikrára vár, hogy lángot vessen. Az eszme nem új. Már évekkal ezelőtt a New Yorkban lakó magyarok belátták a szükségét egy kórháznak, ahol magyarul beszélő orvosok s ápolók segítvt nyuítsanak azon honfitársainknak, akiket a végzet arra

kényszerített, hogy egy kórházban keresse-nek javulást. Az eszme, mint rendesen, orvosok agyában fogamzott meg, a kórház megnyitlt, de belső egyenetlenségek folytán csakhamar bezárultak ajtói. S mi történt? Honfitársaink, akiket a szükség arra kényszerít, hogy kórházba menjenek, miután nem képesek az orvosi kezelést otthon fedezni s a kiknek 90 százaléka csakis a magyar nyelvet bírja, hogyan számíthatnak kellő ápolásra s kezelésre, ha még panaszukat sem hozzathadják az amerikai vagy német orvos tudomására s az ápolókkal sem értethetik meg magukat. Személyes tapasztalatból írom e sorokat. Két éven keresztül lenn a városban egy kórházban voltam alkalmazva mint orvos és sokszor megesett a szívem, hogy a tolmács szerepét kellett játszanom a beteg s az ápolónők között, akik annyit értettek a magyar nyelvből, mint a tyuk az a-b-c-ből. Ily körülmények között nem csuda, ha a nép ellenszenvvel viseltetik a kórházakkal szemben s retteg, ha csak arra gondol. S talán ez az egyik oka annak, hogy a szegényebb néposztály nem érdeklődik egy magyar kórház eszméje iránt, a gazdagok, azok, sajnos, nemcsak hogy nem hajlandók segélkezet nyújtani, hanem eltagadják, hogy valaha magyar polgárok voltak. Bizonyára van okuk szégyelni magukat. Így a középosztály az, amelyikre számítanunk kell.

A fő dolog az, hogyan érhető el a cél: egy magyar kórház megvalósítása. „Kurucz“ ur cikkében a németeket hozza fel például, a kik 343-an 126,000 dollárt adtak össze a német kórház kibővítésére. Az én véleményem szerint ez egyrészt lehetetlen a magyarok között, másrészt mi arra törekedjünk, hogy minden magyarnak alkalma legyen egy néhány centet vagy dollárt a kórház javára adományozni. Róma sem lett egy nap alatt felépítve s ha mi annyi pénzre teszünk szert, hogy egy kisebb kórházat berendezhetünk, idővel, meg vagyok győződve, New York kórházainak száma szaporodik eggyel, amire a magyarok büszkék lehetnek.

Én a következőket ajánlom:

1. Az ujságok kezdjék meg a gyűjtést. Mindenki tehetsége szerint adjon. Ha New Yorkban 100,000 magyar van s mindenki egy dollárt ad, ugy csakhamar egy szép kerek összegre teszünk szert. (Mellékelve beküldöm az egy dollárt, amivel szeretném, ha a „Bevándorló“ a gyűjtést megkezdené.)
2. A magyar egyletek nevezzenek ki bizottságokat, amelyek gyűjtést indítsanak.
3. Rendezzenek hangversenyeket s táncmulatságokat.
4. A magyar kormány kéressék fel a segélynyújtásra.
5. Forduljunk New York városához segélyért s végül
6. a papok a 300 (!) templomban gyűjtsenek a kórház javára.

Kiváló tisztelettel

Dr. Bauman Jenő.

Közlöttük Bauman orvos honfitársunk sorait, mert jóakarátát méltányoljuk s mert szeretjük látni, ha a kórház eszméjéhez minél többen hozzászólanak. De ugy látszik, hogy Bauman dr. nem igen olvassa a magyar lapokat, különben tudná, hogy három év óta folyton foglalkozunk a magyar kórház eszméjével, hogy a gyűjtést megindítottuk, de félbe is szakítottuk. Tudná dr. Bauman azt is, hogy van kórházi bizottságunk, amely azonban, sajnos, nagyot alszik ez idő szerinti. A beküldött dollárt ezennel nyugtatjuk.

NEW YORKI REFORMÁTUSOK HUSVÉTIJA. Kuthy Zoltán new yorki ref. lelkész és esperes a következő sorrendben tartja a husvétheti isteni tiszteleteket: márczius 28-án, esütörtökön, márczius 29-én, nagypénteken és márczius 30-án, szombaton, este 8 órakor urvaesora osztással összekötött isteni tisztelet, délután négykor, továbbá husvét hétfőn reggel tízkor és este 8-kor husvét isteni tiszteletek tartatnak. A new yorki magyar reformátusok temploma a hetedik utcán van, a 121-ik szám alatt. Kuthy Zoltán ref. lelkész-esperes és Garan Mihály főgondnok.

PANASZ A PITTSBURGI KONZULÁTUS ELLEN. Pennsylvania állambeli Alleghenyben lakó Jurecskó János honfitársunk a következő panaszszal fordult hozzánk: *Tisztelt Szerkesztő Ur!* Boesánatot kérek, hogy egy szerény kérdéssel bátorkodom a t. szerkesztő urhoz fordulni. Kaptam Magyarországból egy adás-vevési szerződést, melyet két tanuval aláíratni és a konzullal hitelesíttetni kellett. Elvittem a magyar konzulhoz, hogy hitelesítse és ő hitelesítette — *németül*. Ebből pedig én egy szót sem értek. Hát arra kérem a tekintetes szerkesztő urat, hogy szíveskedjék engem felvilágosítani, vajjon jól van-e ugy, hogy nekünk magyaroknak olyan konzulaink vannak, akik németül intézik el az ügyeinket? Kérésim ismétlése mellett maradtam hazafias tisztelettel Jurecskó János, 54 Eckert street, Allegheny, Pa. — Jurecskó barátunknak azt a tanácsot adjuk, forduljon Hengelmueller nagykövethoz Washingtonba. Mintán a nagykövetet az „amerikai magyarság körül szerzett érlemerésül“ bárósitották meg, a báró nagykövet megadhatja a választ arra, vajjon helyes-e, hogy magyar ember ügyét *német* nyelven intézi el a magyar konzul.

BOHÉMEK BURGERNÉL. A magyar bohémek szombat este Burger József honfitársunk Avenue C alatti fényes vendéglőjében rendeztek vacsorát. Burger József, aki elég kitűnő hírnévnek érve, ez alkalommal kitétt magáért s oly estebédet adott, amelyet a bohémek házipoátája külön rigmusokban fog megénekelni. A minden részletében pompás estélyen résztvettek Perényi Béla, Sussman S. Vilmos, Loew N. Vilmos, dr. Steinberger Márton, Hunfalvy Hugó, Mayer József, Németh Péter, Neustadt Zsigmond, Keszhely Oszkár, Mittelman Herman, Wolf Andor és lapunk szerkesztője.

BÉRBE ADÓ

Rendkívül előnyös feltételek mellett bérbe adó egy

145 HOLDAS FARM

CONNECTICUT ÁLLAMBAN

STAFFORD SPRING

VÁROSÁBAN

Husz perez távolság a vasúti állomástól. A farm berendezése a következő: kilenc szobás terméskől épült lakóház, husz darab marhára való istálló, ezer darab tyukra való két tyukól s végül egy 65 lóerőt képviselő vízi fűrészmalom. Bővebb felvilágosítást ad:

PERÉNYI BÉLA
422 E. 14 ST., NEW YORK CITY.

A BEVÁNDORLÓ

PITTSBURG ÉS KÖRNYÉKE.

Rovatvezető *Mázor Béla* társszerkesztő.

AZ ELISA FURNACE ÁLDOZATAI.

A törvényes vizsgálat megindult.

A január 9-iki rémes katasztrófa ügyében megindult a törvényes eljárás, illetve az a hivatalos vizsgálat, amely ily esetekben a rendes esküdtszéki eljárást bevezeti. Ez a vizsgálat készíti elő az elkövetkezendő tárgyalás anyagát és ennek a vizsgálatnak az eredményeihez képest fognak majd ítélni az esküdtbírák, akik előtt a konpanisták fellelni fognak a halálra égett tizennégy áldozat életeért.

A múlt hét folyamán megtartott első tárgyalás alkalmával azonban nem sokra mehettek velük, mert habár a tárgyalás elhalasztását nem sikerült is ezúttal már kivinniök, de a bizonyítékok beszerzésére újabb határidőt kaptak. Ennek az első tárgyalásnak legfontosabb momentuma volt a superintendens vallomása, aki maga beismerte, hogy a katasztrófát az okozta, hogy a kohót övező biztosító abroncs nem volt elég erős és hogy a kompánia állandóan több anyagot töltött a kohóba, mint amennyit azok teherviselése elbírt volna. Ez mindenesetre olyan súlyos kijelentés volt, amely lényegesen hozzájárul a vétkes mulasztások megállapításához.

A tárgyalást több tanu kihallgatása után elhalasztották. Érdekes, hogy a kihallgatások alkalmával az osztrák-magyar konzulátus részéről maga *Straveccky* alkonzul vett részt, aki a magyar áldozatok nevében keres elégtételt. Egyetlen magyar áldozat, *Keszler József* ipja bizott meg amerikai ügyvédet a képviselővel.

SZINIÉLŐADÁSOK. Az alleghenyi első magyar műkedvelő kör április hó elsején táncmulatsággal egybekötött szinielőadást rendez, amely alkalommal színre kerül a már egyszer nagy sikerrel adott *Brezováci hős* című darab. Az előadás a So. Canal és Cherry Alley utcák sarkán levő Central Turn Hallban lesz. — A So. Sharoni keresztény ifjúsági egyesület szintén április hó elsején a „Külföldiek” című darabbal lép a nyilvánosság elé. Felvonások közben Erpf Arthur pittsburgi magyar gyógyszerész hegedűjátéka foia az est sikerét emelni.

MÁRCZIUS 15 YOUNGSTOWNBAN. A youngstowni nagyszámú reformátusság az elmúlt vasárnap ünnepelte márczius 15-ét, a mely méltó volt a nagy nap emlékéhez. Dél előtt ünnepi istentisztelet volt, amelyen *Székelly Sándor* ref. lelkész tartott hazafiasság-

tól izzó beszédet, este pedig a tanásteremben az Erzsébet Főhercegnő B. S. Egyesület tartott ünnepélyt.

IGAZ GYŐZELEM. Ezzel a hazafias színművel ünnepelte a homesteadi magyarság márczius 15-ét, amelyről röviden már megemlékeztünk s amelyről kissé, elkésve bár, most kapjuk a tudósítást. Az ünnep a Hymnus elénekülésével kezdődött, amit a közönség az ottani dalárdával együtt énekelt el s azután *Harsányi Sándor* ref. lelkész mondott hazafias szelleműl áthatott megnyitó beszédet. Ujra a jeles dalárda szerepelt és pedig régi kurucz nóták előadásával. Ezután Lengyel Sándor szavalt, majd felgördült a függöny s kezdetét vette a 48-as időben játszó darab. A szereplők egytől-egyig nagy buzgalommal játszottak. Csontos Erzsébet a bárónő leányát alakította igen jól, Felföldy Ibolyka pedig a tanítónő leányát játszotta igen kedvesen és temperamentumosan. Nagy Jánosné a tanítónét, Galán Lajos pedig a fiát játszotta jól. Rác Antal, Finkelstein Ignác, Hun Károly, Lengyel Sándor, Magyar Lajos, Galán György és Dargó Péter egyformán hozzájárultak a jó előadás sikeréhez. Az ünnepélyt a dalárda éneke zárta be. A jeles dalárda bizony más téren is megérdemelné az odavaló magyarság támogatását, mert eddigi kitünő működésével nagyon is reá szolgált arra.

UJ MAGYAR NYOMDA. Pittsburgban fényesen berendezett új magyar nyomda nyílt meg a napokban. Tulajdonosa *Spitzer* honfitársunk, aki több évtől át Philadelphiában volt nyomdatulajdonos. A *Spitzer* nyomda a legmodernebb módon van berendezve s így bárminemű nyomtatványt izlésesen és jutányosan elkészít. A pittsburgi és vidéki honfitársak különös figyelmébe ajánljuk a *Spitzer* nyomdát, amelyben, ezt különösen kiemeljük, minden nyelven készülnek nyomtatványok. A *Spitzer* nyomda részére lapunk pittsburgi irodája is elfogad megrendeléseket.

ILUS HAZAMENT.

Pálmay Ilka elutazott.

Pálmay Ilka szombaton utazott vissza Magyarországra — egyedül. Olvasóink tudják, hogy az a hír járta be a lapokat, miképp egy amerikai milliomos feleségül veszi az egykor ünnepelt magyar divát.

A házasságból nyilván nem lett semmi, de azért *Pálmay Ilka* mégis megígérte, hogy visszajön a yankeek országába. Hátha megadja a jövő, amit megtagadott a múlt.

AZOK AZ ASSZONYOK. Bizony az asszonyok hozták bajba Árvay honfitársunkat. Árvay évekkal ezelőtt megnősült, de házassága nem igen bizonyult paradicsomnak. Felesége visszament Magyarországra, ahonnan az a hír érkezett ide, hogy meghalt. Árvay erre fogta magát és megnősült újból. Clevelandban telepedett le és a jelen örömeiben felejtette a multat. Váratlanul feltámadt azonban a multnak réme. Holtnak hitt felesége itt termett Amerikában és kettős házasság czimén vádat emelt a férje ellen. Árvayt elfogták és New Yorkba hozták. Holnap, szerdán fognak ítéletet mondani fölötte.

BÁL KULTURCZELLAL. A new yorki magyar róm. és gör. kath. Szent Imre Ifjúsági kör a Szent István kath. templom és a saját könyvtára javára fényesnek ígérkező bált rendez. A bált április 7-én fogják megtartani a Progress Hallban.

EGYHÁZI HIR ALPHARÓL. Az alphai ref. egyházban az isteni tiszteletek vasárnapokon tíz órától kezdve tartatnak az angol testvérek által a magyarok számára berendezett iskolahelyiségben.

NEW YORKI MAGYAR SZINHÁZ. Elég nagyszámú közönség előtt adták elő vasárnap *Heyder Béla* new yorki honfitársunk vigjátékát: „A szomorú háziúr, aki a Vig utczában lakik.” A jókedvű közönség tapsokkal fogadta az ujdonságot, amelyről lapunk jövő számában fogunk bővebben írni. A szerzőt két babékoszorúval tüntették ki.

NEMZETI ÜNNEP DELRAYBEN. Márczius 17-én a nagy nap emlékére fényes ünnepet ült a delrayi magyarság. A Peninsular bank esinosan díszített nagyterme már délután 2 órakor megtelt közönséggel. Keszely János elnöki lelkes megnyitója után Thompson detroit-i polgármester igen szép, a magyarság amerikai érdemeit méltányló beszédet tartott angol nyelven, majd Tegze László ref. lelkész mondta el a „Bevándorló márcziusi számában már leközlött szónoki remekbe illő beszédét. Szegben, lelkesebben magyar szív nem érzi, ajak nem méltányolja, szónoki tudás nem festi ezt a nagy napot mint Tegze László, akinek tudására, szónoki képességére büszke lehet az amerikai magyarság. Az alkalmi gyermekkar „America”-ja, az alkalmi dalárda éneke és több kiváló szavalt nagyban hozzájárult a sikerhez s elmondhatjuk, hogy Delray magyarságának ünnepe mindenben méltó volt ahhoz a nagy márcziusi naphoz.

THE ORIENTAL BANK

A Keleti Bank

182-184 BROADWAY, fiók a Bowery és Grand street sarkán, NEW YORK

Tőke és felesleg \$1,850,000

R. W. JONES, Jr. elnök
LUDWIG NISSEN, ERSKINE HEWITT, CARLES J. DAY alelnökök
GEO. W. ADAMS, pénztáros

NELSON G. AYRES, első alelnök
R. B. ESTABROOK, helyettes pénztáros
LEOPOLD FRIEDRICH, a külföldi osztály vezetője

SZIVÉLYESEN MEGHIVJUK ÜZLETI ÖSSZEKÖTTETÉSRE
KÜLFÖLDI PÉNZEKET VESZÜNK ÉS ELADUNK UTAZÓK SZÁMÁRA HITELLEVELEKET FOLYÓSITUNK
IMPORTÁLÓ KERESKEDŐKNEK ÜZLETI HITELT BIZTOSITUNK
VESZÜNK ÉS ELADUNK MAGYAR ÉS OSZTRÁK ÉRTÉKPAPIROKAT.

AMERIKAI DOLGOK

AZ ÉRDEKÉRT. Az Egyesült Államok kormánya intézkedést tett, hogy Hondurasban, amely most Nicaraguával háborusodik, az amerikai érdekek megvédése céljából hadihajók vessenek horgonyt. A Marietta nevű csatahajó már ott van és két helyen 40 katonát partra szállított. Honduras minden kikötőjében már egy-egy amerikai hadihajó állomásozik.

VÁROSATYÁK KESERVE. A brooklyni városatyák valaha igen híresek voltak arról, hogy igen jól tudtak a pénzzel bántani. Minden apró-cseprő dolog elintézésére hivatalnokokat neveztek ki. A kerületi előljáró most ezeket az állásokat egyszerűen megszüntette, s a szegény városatyák, elesve a sok jó perczettől, amit a kinevezett hivatalnokoktól kaptak, boszut esküdtek az előljáró fejére. Zárt ajtók mögött tanácskoznak nap-nap után s a tanácskozások eredményét reszketve lesik az elcsapott hivatalnokok, akik többé olyan jól fizetett, kényelmes állásra aligha tesznek szert, mint amintől most elesnek. A városatyák most az előljáró minden eljárásában gáncoskodnak.

GYILQOSNAK NEM KELL SIRKÓ. A New York állambeli Hoosik Fallson 800 dollár gyűlt egybe közadakozásból a férjgyilkos Rogers Mari sirkövére. A köfaragó már el is készítette a sirkövet, amikor az ottani egyházi rend főnöke kijelentette, hogy addig, amíg a gyilkos asszony a rend temetőjében nyugszik, nem engedi meg a sirkövet felállítani.

A KARDNYELŐ. A new yorki Bellevue kórházban felvételre jelentkezett Pierce Albert, egy félig indián, félig mexikói „művész”, aki azzal ejtette bámulatba a világot, hogy marokszámra nyelte le a — szögeket és üvegdarabokat. Ugy nyeldeste a kardokat, hogy szinte gyönyörűség volt nézni. Baden-Badenben Dr. Doettlicher orvos Röntgen-sugárral vizsgálta meg Piercet s mikor látta, hogy a gyomra csakugyan tele van szögekkel s hogy a tüdejébe három tü fészkelte be magát, nagy összeg pénzt ajánlott fel neki, ha szerződésileg biztosítja neki a — hulláját. Pierce, aki akkor jól keresett, visszautasította az ajánlatot. Vándorolt tovább. Visszajött Amerikába, de Baltimoreban rosszul lett. Megártott neki a sok szög. Bloodgood orvos megoperálta s egy csomó szöveget, melyek most is a baltimorei egyetem muzeumában vannak, kivett a gyomorból, illetve a gyomorfalból. Pierce most itt New Yorkban lett rosszul s a Bellevue kórházban vérmérgezést konstataáltak, amit úgy szerzett, hogy az utóbbi időben tükröveget nyelt s

az azon volt higany idézte elő a vérmérgezést.

MERÉNYLŐ ISKOLÁS GYEREK. A New Jersey állambeli Passaic iskola kerülő gyermekeinek kikiáltott vezérét, Cussick Jánost, aki mindössze 13 éves, tegnap revolvermerénylet miatt letartóztatták. Az iskolaszolgát akarta agyonlőni, amiért az kérdőre merete őt egyes dolgokért vonni. Azonnal lecsukták és előkerített társaival egyetemben minden valószínűség szerint javító intézetbe küldik.

HASZNÁL A BÖRTÖN. Hart Archienak jót tett a börtön. Mióta a mineolai börtönben ül, két találmányával lepte meg a világot. Az egyik egy parafa-patkó, mely az eddig használt lópatkókat tartósság és szélszerűség tekintetében jóval felülmúlja, a másik egy automobilszerencsétlenség kikerülését célzó egyszerű készülék, melyért egy new yorki cég már 18,000 dollárt ígért neki. A feltaláló egy 27 dolláros utalvány hamisítása miatt ül.

FIATAL ÉLETUNT. A kis Hersey Ella, aki az Ohio állambeli Cincinnatiában lakik, nagyon megunta az édes anyja örökös dorgálását, amire azzal szolgált rá, hogy 7 éves fejekéjével nem akarta belátni az iskola szükségességét és idejét csavargással töltötte. Anyja utóbb már fenyegette is, ami aztán a kis csavargót annyira elkészerítette, hogy vasárnap a vasuti sinek közé állott és bátran bevárta a közeledő vonatot. Majdnem sírva fakadt, mikor a vonat vagy három lépésre tőle megállott. Megfenyegette a mozdonyvezetőt: „Megálljatok, most már csak azért is meghalok.

FIZESS VAGY HÁZASODJ. Ez a jelző most az Iowa állambeli Fort Dodgeban, ahol minden 30 éven felüli nőtlen embert 100 dollár bírsággal sújtanak egy új törvény értelmében. Azóta dühöng a házassági láz. Maga a polgármester egy hét alatt 66 párt adott össze, persze ingyen. Emiatt aztán a papok dühösek, mert a polgármester rontja az ő rendkívüli módon, de soha többé elő nem kerülő üzletüket. A házasodók azonban a papok mérgével nem törődnek. Azt mondják: „Nem elég hogy magházasodom, még fizessek is?” és valamennyi a polgármester ingyen áldásához folyamodik.

A NEMZETI VAGYON. Az Egyesült Államok vagyona, mint ahogy egy most közzétett kimutatás mondja, 1904-ben 107,104,192,410 dollárt tett ki. Az egymásután következő négy esztendő alatt 18,586,885,635 dollárnyi vagyoni gyarapodás mutatkozott, ami a fellendülő ipar és kereskedelemmel a 90-es évek pangása után csak természetesen szerü.

A Nagyvilágból

SEGITSÉG. A Romániában szorongatott zsidók Ausztria-Magyarország külügyminiszteriumához folyamodtak segítségért, mely a segítséget a berlini egyezség által biztosított határig meg is ígérte.

AUSZTRIA FIZET. A mult esztendőben Schein Sámuel new yorki lakos és amerikai állampolgár látogatába volt Európában és elment szülőhazájába is, ahol ugyancsak fogadj' Istenben részesült. Elfogták, hat hónapig Melitzben be volt zárva és az tán Dembriczába küldték három hónapi katonai szolgálatra. Schein, amíg a diplomáciai tárgyalások folytak, mosonénak öltözködve megszökött a kaszárnyából és visszatért új hazájába s azonnal megindította Ausztria ellen a kártérítési pert, még pedig 100,000 dollár erejéig.

GYILKOSSÁG MINT POLITIKAI ESZKÖZ. Szent Pétervárról sürgönyzik, hogy egy nagy gyilkossági per érdekes fényt vetett az „igazi oroszok ligájának” politikai eszközeire. Egy katona eskü alatt vallotta, hogy a liga főbb emberei két dollártól 15 dollárig fizettek azoknak az embereknek, akik eltették láb alól a liga ellenségeit.

A PÁPA ÉS MENELIK. Rómában ünnepies kihallgatáson fogadta Bernado atyát a pápa, aki Menelik abessziniai császártól egy levelet és „Aethiopia csillaga” rendjelet hozott. A levél válasz volt a pápa ana kérésére, melyben a császár védelmét kérte az abessziniai katolikusok számára.

AMERIKAIK A PÁPÁNÁL. O'Gorman Sioux Falssi érsek egy hét alatt vagy öt amerikai családot mutatott be a pápának, aki hízegő szavakban nyilatkozott az amerikai katolikusokról. A napokban fogadja a pápa Robinson Douglast és feleségét, aki Roosevelt Tivadarnak nővére.

ROSZ KILÁTÁSOK. Németországban a tavasz munkaszavaroakat hozott magával. Az érez-, fa- és építőmunkások már mozgolódnak. Hamburgban a kikötőmunkások kizárása már egy véres összeütközést eredményezett. Az angol munkásokat a németek megtámadták. Egy angol életveszélyes sérülést szenvedett.

MEGGYILKOLT ORVOS. Marokkó Tanger nevű városában dr. Maushamp orvost a nép kegyetlenül meggyilkolta. A francia kormány azonnal hadihajót küldött Tanger elé s ha a hír minden részletében igaz, akkor Marokkótól kártérítést követel. Azt állítják, hogy a népet a gyilkosságra a franciaellenes mozgalom vezetői, németek bujtogatták fel.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE

Pénzutalványok és hitellevelek a világ minden részére
Örökségeket és követeléseket pontosan behajtanak

15 WILLIAM STREET

NEW YORK

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok közötti
kémek szentelt folyóirata.

Megjelen minden kedden és pénteken.
Kiadja a "Bevándorló" ujságvállalat
Szerkesztő

SINGER MIHÁLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
30 West 19th street, New York.

Telefonszám, 4534 Chelsea.

Pittsburgi iroda: 1114 Forbes street, Pittsburg, Pa.
Irodavezető: MAZOR BÉLA.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

New York város egész évre \$3.00
Egy. Államok és Canada egész évre 2.50
Magyarország egész évre 4.00

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants
from Hungary and of Hungarian Americans.
Issued every Tuesday and Friday.

Published by the "Immigrant" Publishing Co.

Edited by

MICHAEL SINGER.

Editorial Rooms, 30 West 19th street, New York.

Telephone, No. 4534 Chelsea.

Pittsburg offices: 1114 Forbes street, Pittsburg, Pa.

Manager: ADALBERT MAZOR.

SUBSCRIPTION RATES:

For New York City, 1 year \$3.00
For the U. States and Canada, 1 year 2.50
For Hungary, 1 year 4.00

Szilánkok

— Ma tizenhárom éve megkondultak Turinban a gyászharangok és hirdették a világnak, hogy az emberiségnek egy erős oszlopa, hogy az emberi jogoknak egy aranyszáju profétája, hogy a magyar szabadságnak oroszslánszivü bajnoka, hogy Kossuth Lajos meghalt.

— „Az idő hogy eljár, cserebogár, sárga cserebogár,” mondja a költő. Bizony, az idő eljár s rüptének hallámverésével kimossa agyunkból még azokat az emlékeket is, amiket örökéletűeknek hittünk.

— Tizenhárom év előtt felzokogtunk és sírártuk, gúszoltuk „apánknak” halálát. Itt Amerikában is sorakoztunk, rendeztünk országos gyászünnepeket, elhozattuk a szabadság harangját is, hadi hirdesse, hogy egy halhatatlan költőzött el az élők sorából.

— Azóta tizenhárom év múlt el s az amerikai magyarság megtízszerezedett. Hol és melyik magyar telepen emlékeznek meg ma Kossuth halálának évfordulójáról? Háromszáz magyar templomunk van itt. Hol és melyik magyar templomban rendeznek gyászistenti tiszteletet?... Az idő hogy eljár....

— Kossuth Lajos, aki nemzetedért életednek nyugalmaát dultad fel és számkivetésben éltél és haltál meg, Kossuth Lajos, aki halálod dacára élni fogsz, amíg egy emberi szív lelkesedni bír emberi eszményekért, nagy Kossuth Lajos, halálod évfordulóján lézz le könyörületes szemmel az Amerikába szakadt magyarokra. Ők azért feledkeztek meg halálod évfordulójáról, mert ők nem hiszik, hogy meghaltál. Az ő szívükben élsz. Várják, hogy szólítsd újból tetteire nemzeted. hogy váltsd meg Magyarországot, hogy jer

A BEVÁNDORLÓ

el ide küzibénk is s ujítsd meg itt is azt a dícsőséget, amelyet vandorutadon felevszazad előtt szereztél a magyar nevek.

— Hadd boruljon le Amerika népe még egyszer benned a magyar név fene előtt, szerezz újból barátokat nekünk elhagyatottaknak és szellemednek hatalmas lángjával forrassz bennünket együvé! Kossuth Lajos, hozzád fohászkozunk, imádkozunk....

PETŐFI PALOTÁJA.

Irta: Bródy Sándor.

Megirtuk nemrég, hogy Budapesten Petőfi-házat létesítenek. Ebből az alkalomból írta meg Bródy Sándor az alábbi cikket, melyet „A Nap” márczius tizediki számából veszünk át:

Petőfiből háziur lett; halála után. A költő — az örök szoba-ur — élete és dícsősége teljében a hős Dohány-utczában lakott kis udvari lakásban, most: a napfényes és uri Bajza-utczában egy valóságos palotája áll s ott fog lakni — az örökkévalóság nagy kényelmében — a kezének, a lábának a nyoma, eltűnt alakjának ragyogó és forró — árnyéka... Lakók és háziurak, kinzottak és kinzók, minden rendű és rangu érzékeny polgárok: ne szomorkodjatok azért a költő során, nem véletlenül, de magasabb szükségéből van ez így, hogy amíg élünk, szegények legyünk, mert ha nagy és megállapodott módba kerülünk, hűtlen és elbizott lenne a mi szívünk is, nem mi vezetnők többé a világ lelkét, hanem átengednők: kövér királyoknak és sunyi kasznár-politikusoknak.

Talán az egy Petőfi! Neki még a gazdagság sem ártott volna; ő volt a jellem, az abszolút becsületesség. Mint ember és mint génusz, nem volt ilyen magyarban soha még. Az anyja: tót szolgáló, az apja: rácz eredetű mészáros legény és ő maga a magyar büszkeségnek legnagyobb típusa lett. Mindenki érzi és tudja őt, a vérünkben van, az eszünkben van, áthasonított részünk, akik csak élünk ma magyarok. És mégis az apró epigon kénytelen bevallani, hogy az ezer év előtti Szent István munkássága világosabb, Mátyás király fejlődése teljesen érthető, Bethlen Gábor karrierjét — pedig régen volt — szinte meg lehet fogni, Petőfi mind e királyok között a legközelebb ér hozzánk és mégis a legnagyobb csuda. Milyen jó, hogy elmúlt fiatalon, hogy nem él, ha megmarad, koalíciós politikus lett volna belőle. Soha! Ez az egy magyar ember, akiben nem volt semmi a politikusból, ő volt az okvetetlen alkotás, semmi alku, semmi átmenet, mindent megcsinált, úgy, hogy a magyar lélek ma két részből áll, az egyik: Petőfi. A másik: a többiek. Aki pedig azt hiszi, hogy ez tulzás, gondolja meg, hogy Petőfi nélkül: a gondolata dadogás és az érzése: öntudatlan kapkodás volna csak. Jó, ha mindez, legalább alkalommal és

így márcziusban eszünkbe jut.

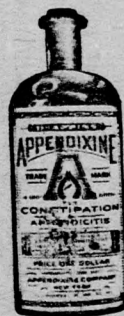
Most a félen, valamelyik napon, harmadmagammal, Petőfi nevét és emlékét bevittük a Házba, be a miniszterelnök szobájába. Az állam legkegyelmesebb — és legkedvesebb — vezére elé járultunk, hogy az új Petőfi-Házba küldene egy szolgát, akit az állam fizet, a költő helyett. A szó és a számok — valamint a nép — embere nekimelegedett és ő exczellenciája érezte és szavalt nekünk Petőfit, betéve tudta a legudvarképtelenebb verseket és nagy passzióval idézte a világszabadság örök ígét, amelyeket egy pár szobával odább, a Ház üléstermében, talán éppen pillanatban árultak el magyar kozákok; röhögő arccal, csepegő szájjal, arcukból kikelve, testük alsó felén elhelyezve a függetlenségi zászlót... Mikor elhagytuk a miniszterelnököt, — aki pszichológusnak is első, — hozzám, legalázatosabb szolgájához így szólt: „No, ebből, ugy-e, csufolódás lesz? Abból, hogy én Petőfit így tudom?” Csak csudálkozás lett belőle, — nem tudom a dolgot megérteni. Mi az, hogy Wekerle Sándor az okos és szép feje tetejére engedi nőni ezeket a vörösképű, kövér — mert ez a parlament főképp kövér — kozákokat, akik kivernek a Házból és kirekesztenek a pártból Petőfi Sándort, ha élne és ha az volna, ami volt! Mi dolog ez? A miniszterelnök meg bánta a multját? Nem gondolja, hogy csak az tartja, anélkül máról holnapra — nincs. Halottnak teteti magát, mint a nünike nevű bogár, hogy a gonosz gyermekek meg ne öl-jék? Jobb érzése és tudása ellenére hódol be a kasznár-politikának, mert egy alattomos nagy gondolata van? De micsoda, mi lehet, amiért türni tudja az emberek kételkedő mosolyát? Talán nincs is semmi gondolata és egyszerűen fél a nekiböszült hadtól, amely vakmerő találékonysággal tud egy lenni a királylyal is, a nemzettel is; gyökerét a szegény nemzet szívébe boesajította, de fejével a dinasztia trónjának ülőkéje alá nyomult. Hogy kezdjen ki ezekkel, ez nem neki való, hanem Andrássy Gyulának, aki nem akar semmi lenni, csak becsületes ember! És Wekerle nem akarna az lenni, nem lenne az? A föltevés bántó és lehetetlen, igaztalan is, de nem tudom, mit gondoljak: — a miniszterelnök Petőfit szavolja és a parlament megerősíti a régi és hozza az új deres-törvényeket és nem tudom, egy hajnalon nem ébredünk-e arra, hogy visszaállítják a jobbagyságot és Ballagi Aladár meg Visontai Soma nemesi marsallok lesznek....

Petőfinek palotája van Pesten; felvitte az Isten a dolgát! De mintha az a had, a mely annak idejében őt egy vállasztókerületnek még a határából is klverte, hirtelen ur lett volna Magyarországon. És azért van a költő házának nagy jelentősége és azért érdemes a Herczeg Ferencz buzgólkodása, a melylyel elérékenyítő és imponáló módon

MINEK TÜRJÜNK BÉLZAVAROKAT?

APPENDIXINE

KIGYÓGYIT

dugulást, epekövet, vesebajt, emésztési rendetlenséget, vastagbélgyuladást még akkor is, ha minden más gyógyszer felmondta a szolgálatot s a remény is elhagyott már.

MINDEN GYÓGYSZERTARBAN KAPHATÓ.

SCHWARTZ LAJOS 642 Concord Avenue alatt levő new yorki MAGYAR gyógyszerész MELEGEN ajánlja.

APPENDIXINE Co.

340 West 70th street

NEW YORK

akarja berendezni ezt a palotát. Izgatni, felfrissíteni kell a magyart, hajh, még mindig! A nagy lomha ellenzéki test a trón elé feküdt, végig kell a testén szántani, hát-ha még feláll! Márczius szele megprűskölteti őket és felizgatja, hogy a tót szolgáló fia ily nagy ur lett közöttünk. Mennél ragyogóbb, mennél melegebb otthont esináljatok a számára, hogy akik megundorodnak a nemzet nagy góth székesegyházától, ahol Duna- és Tisza-kozák akarnak tanyát ütni, idejöjjenek e kis márványkápolnába vigasztalódní, hinni és imádkozni a — jövőért.

KAZINCZY ÉS HAYNAU.

Adalék a mult gyásznapjaihoz.

Kazinczy Lajos alig 29 éves korában, okt. 25-én, tehát egy nappal később, mint Pesten Perényi Zsigmond, Szaesvay és Csernyus, az aradi vesztőhelyen föbelövetett. Kazinczy fia volt a nagy irodalmi reformátornak, kinek egyetlen leánya még él teljes visszavonultságban Budapesten. A fiatal tábornok már a szabadságharc előtt együtt szolgált Tullban Görgeyvel, majd ő is a huszárokhoz került, mint Görgey. A császárhuszároknál már július 1-én kapitánynya nevezte ki Görgei s rohamosan emelkedett.

Dudás Gyula „Adalékok Zemplén vármegye történetéhez” című folyóiratban most Kazinczynek egy érdekes naplójával lepi meg a világot, amelyet a vértanu rokonaitól kapott, amelynek a hitelességéhez azonban nagyon, de nagyon sok szó fér. Szinte hihetetlen, hogy ama feljegyzéseket, amiket ő állítólag az aradi várban szeptember 1-től október 24-ig folytatott, katonai írta volna. Megfoghatatlan először az, hogy miért került csak most nyilvánosságra, mikor még az országban annyi s tegyük hozzá tekintélyes Kazinczy él. De ez hagyján, hiszen Leiningen naplója is későn került nyilvánosságra s e sorok írójának is van biztos tudomása egy még mindig lappangó emlékiratról, amelyet szintén aradi fogságában az aradi tizenhárom egyike készített. A napló hitelességét az teszi kétségessé, hogy katonai szempontból abszurdumot állít. Azt mondja, hogy Haynau, aki őt még Prágából ismerte, maga elé vitette okt. 24-én s felolvasta előtte a fejbölvetésre szóló halálos ítéletet, amelyet a császár megerősített. Igaz, Kazinczy nem tudhatta, hogy Haynau a császár alterégoja s így nem is kellett a császár elé terjesztenie a halálos ítéletet megerősítés végett. De most jön az abszurdum. Haynau kijelentette volna előtte, hogy a császár ítélete ellen hozzá felebezhet. Ez, ismerve Haynau elbizakodott-

ságát, nem volna éppen lehetetlen, de képtelenség az, hogy Kazinczy kérdésére, hogy mint érti ő a felebbezést, a tigris így felelt volna:

— Hát ugy, hogy én önt nem lövtem föbe, hanem felakasztatom.

Köztudomásu, hogy a katonára az a legnagyobb megszegyenyítés, ha felakasztják a fejbölvetés helyett. Batthyány, a volt huszártiszt is azt kérte, hogy ha már kivégzik, löjje fejbe, de ne szégyenítsék meg kötél általi halállal. Haynau is, Kazinczy is tudhatta, hogy az akasztás nem kegyelem, hanem súlyosítás, hiszen Lichtenstein herceg közbenjárására Haynau megígérte neki, hogy egykori bajtársát, Dessewffy Arisztid tábornokot nem fogja felakasztatni. A haditörvényszék Dessewffyt kötéltre ítélte, Haynau kegyelemből fejbölvetésre változtatta az ítéletet s mikor a herceg szemrehányást tett neki, a véreb azt mondta: hiszen kegyelmet adtam neki. Sőt mi kétségbe vonjuk azt is, hogy Haynau hirdette volna ki előtte a halálos ítéletet, mert ezt ünnepelesen, feltett csákoval és kivont karddal mindig a haditörvényszék teljes ülései hirdetik ki. Az is hihetetlen, hogy a Lenkey-huszárokat esőselékből ujonezoztatta volna Kosuth s azoknak egy százada Komárom alatt az utasokat fosztogatta volna. De még enél is valószínűtlenebb az, hogy Kazinczyt Görgey az isaszegi csatában fejbölvéssel fenyegette. Görgey „Mein Leben und Wirken in Ungarn” című emlékiratai első köteté 318. lapján megírja ugyan, hogy egy őrnagyot Kákórol jövet megállított, mert az zászlóaljával (Klapka hadtestéből) csufosan hátrált s az őrnagy azt felelte, hogy ő Klapka parancsára hátrál. Ez azonban nem lehetett Kazinczy, mert Görgey zászlóaljáról beszél, Kazinczy pedig a huszároknál szolgált. Bármily érdekesek is tehát e feljegyzések, igen valószínűtleneek s nagyon bajos hiteleseknek elfogadni. Mindenesetre első sorban a Kazinczy-család tagjai, Kassán és Kolozsvárott, adhatnának efelől bővebb felvilágosításokat.

RÉMES LELET.

Egy farmer fejnélküli hullára akad.

Pennsylvania állambeli Shamokinból írják, hogy Czigler András nevű gazdag farmer, amint csónakjában a Susquehanna folyón evezett, a parton egy zsákot pillantott meg. Azt hitte, hogy tolvajok rejtették oda zsákmányukat. Kikötött, hogy megnézzé, mit is tartalmaz a zsák. Amikor felbontotta a zsákot, majd csak hogy kővé nem merevedett. A zsák egy fej-

nélküli hullát tartalmazott. Késsel megszurkált férhulla volt, amelybe tíz golyó is fúródott.

Czigler elsiertet emberekért, akiknek segítségével Georgetownba vitte a rémes leletet. A rendőrség most azon van, hogy megoldja a borzalmas rejtélyt.

A CZÁR ROSZ SZELLEME.

Podjedonoszeff főkurátor meghalt.

Podjedonoszeff, akit mindenki a czár rossz szellemének mondott, aki a muszka reakciónak feje volt s mint ilyen minden szabadelvűzz mozgalmat csirájában elfojtani igyekezett, meghalt.

Ő a szent szinodus főkurátora volt s nagy hatalmánál fogva rettegetek tőle, de halálosan gyűlölték is. Ő nyíltan vallotta, hogy az abszolutizmust Istennek kedves intézményének tartja s ezért halálaig rendületlen hiva volt az abszolutizmusnak.

OLVASÓINKHOZ.

DR. PÓLYA LÁSZLÓ ur ismét belépett lapunk munkatársai sorába. Mint ilyen előfizetési és hirdetési díjakat felvehet és nyugtázhat. Ajánljuk őt honfitársaink figyelmébe és pártfogásába.

RAJCS ZOLTÁN ur

Canadában és az Egyesült Államokban utazik a Bevándorló érdekében. Előfizetési díjakat felvehet és nevünkben nyugtázhat. Rajcs Zoltán urat különösen ajánljuk honfitársaink figyelmébe.

HA BETEG!

és szüksége van megbízható orvoságra, úgy forduljon bizalommal ERPF ARTHUR és ÉRDEKY KALMAN óhazai okleveles gyógyszerészekhez PITTSBURGHBA ahol kapható mindennemű hazai gyógyszer és különlegesség, továbbá szepitök és pipere cikkek. Ugy hazal mint itteni receptek pontosan készíttetnek. Pósta! megrendeléseknek pontosan eleget tesznek. Pontos czím: LINCOLN PHARMACY Pittsburg, Pa — 2307 Forbes street.

The Friedman Print NEW YORK

215 BOWERY Elvállalja alapszabályok s mindenemű nyomtatványok elkészítését. Kitűnően felszerelt magyar nyomda. A „BEVÁNDORLÓ”-T ITT KÉSZITIK. Elv: csinos kiállítás olcsó árak mellett.

THE RISING SUN BREWING CO.

Csehországi módon készülő sör A legválogatottabb arany árpából, malátából és mézharmatos cseh komléból főzik. FELTÉTLENÜL JOBB BARMILY IMPORTÁLT SÖRNÉL. ELIZABETH, N. J.

ALAPITTATOTT 1889.

JACOB KLEIN

EGYESULT ERÖVEL.

MAGYAR BANKHAZ, HAJÓ- ÉS VASUTI ÜGYNÖKSÉG, KÖZJEGYZŐI IRODAJA

1340 Penn Ave., PITTSBURG, PA., és 207—6th Ave., HOMESTEAD, PA.

KÜLDÜNK PÉNZT az ó-hazába olcsó áron és 30 nap alatt kézbesítjük a pénz átvételét igazoló pósta! feladó vevényt. VESZÜNK ÉS ELADÜNK külföldi pénzeket. Pénzelket elhelyezzük bármely hazai bankba, vagy a magyar királyi póstatakarékpénztárba és beszerezzük az eredeti betétkönyvecskét. ELADÜNK HAJÓJEGYEKET a leggyorsabb hajókra a hajótársulatok eredeti árán és utasaink a leggyorsabb vonattal a Pennsylvania Union depójáról továbbítatnak New Yorkba. ELFOGADÜNK BETÉTEKET A „HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO. JAVARA IS.

MAGYAR AMERIKAI TAKARÉK ÉS HITEL TARSULAT, DUQUESNE, PA. Két százalék csekk számlára. Négyszázalék betét számlára. ALAPTÖKE ÉS FÖLÖSLEG \$175,000.00.

Hazai Dolgok

Japán vendégek.

BUDAPEST. A képviselőháznak érdekes vendégei voltak. Okuma gróf Nogulénisz, a volt japáni miniszterelnök fia több előkelő japáni kíséretében meglátogatta a képviselőházat. Okuma gróf Nagulénisznek az atyja jelenleg az ellenzéknek vezére s arról híres, hogy ő alapította az egyetemet. Az érdekes vendég Budapesten még néhány napot tölt és megtekinti a tudományos intézeteket és alaposan tanulmányozza a műegyetemet és az orvoskari egyetemet. Minap este az Operában volt és a „Monna Vanna” előadásában gyönyörködött. A japáni vendégeket Strauss Pál kalauzolja, aki még Japánban ismerkedett meg vele. Okuma grófot a képviselőház folyosóján több képviselő megkérdezte, hogy Japánban miként vélekednek Magyarország nemzeti törekvéseiről. Okuma gróf azt válaszolta, hogy Japán közvéleménye nagy érdeklődéssel kíséri a magyar eseményeket és fel nem tudja fogni, hogy egy ilyen nagy és hatalmas ország még eddig nem tudta kivívni Ausztriával szemben teljes függetlenségét.

Irma és Irén.

BUDAPEST. Minap éjszaka rendkívüli szerelmi dráma történt a Ferencvárosban. Két fiatal leány, Berger Irma és Szabó Irén, egyikük sem több tizenhét évesnél, egymás iránt érzett reménytelen szerelmük miatt marólugot ittak és éjjel tizenegy óra felé összeestek az utcán. Beszállították őket a Szt. István kórházba, hol másnap reggelre tértek magukhoz. Kihallgatta a rendőrség s a két leány elmondta, hogy szerelmeseik egymásba. Együtt dolgoztak egy gyárhelyiségben, itt ismerkedtek meg, először barátinők voltak, utóbb szerelem fejlődött ki közöttük. Nem ismerték még ezt az érzést, nem olvastak, nem hallottak soha róla és nem is értették meg. De nagyon szegélyték a dolgot, próbáltak is elválni egymástól, nem bírták a távollétet, újra összekerültek és együtt is laktak. A vége az lett a dolognak, hogy elhatározták az öngyilkosságot. Aznap nem mentek munkába, egész nap ittak, mulattak, végül pedig felhajtottak egy kis üveg marólugot, hogy elpusztítsák magukat. Az állapotuk nem életveszélyes.

A legsötétebb nyomor.

BUDAPEST. A legrémesebb nyomor, nélkülözés, szenvedés és fájdalom hónapokon keresztül üldözték Kohn Vilmos ötvenhétéstendős kereskedőt. Valamikor Gyöngyösön gazdag kereskedő volt, de elvesztette mindenét, pénzét, házát, boltját, úgy maradt meztelenül, csupaszon, mint ősszel az erdő. Elkerült Gyöngyösről Budapestre s a nagyváros ezer veszedelmei még jobban agyonpusztították. Kohn Vilmos elhozta Budapestre fiát is, a tizenkétéstendős Imrét és mindketten napokon keresztül lakás és élelem nélkül kószáltak a fővárosban.

Néha valamelyik ismerősük segített rajtuk néhány fillérrel, de ez csak rövid órára volt elégséges, újra és újra kopogtatott, sőt dörömbölt a nyomor, csontos ujjával megszorította a torkukat. Kohn Vilmos érezte, hogy nem bírja tovább a gyötrelmeket és már csak a fia tartotta benne a lelket. Szerette, imádta a fiát, az egyetlen fiát, a kiért gyilkolt volna is, sőt még többet is megtett — koldult a fiáért. Két napig koldult. Tovább nem bírta a szegényt. Revol-

vert vásárolt utolsó fillérjein és, mert lakásuk, szobájuk nem volt, éjszaka nyílt utcán rálőtt fiára, azután saját maga ellen fordította a revolver csövét. Az utcai dráma szereplőit, az apát és a fiát is beszállították a Rókus-kórházba, ahol az apa reggelre hirtelen meghalt. A fiu jobban lett és délelőtt jelentkezett a kórházi felügyelőnél, aki elbocsájtotta. Azóta nyomavesztett Kohn Imrénének. Eltűnt és nem tartják kizártnak, hogy öngyilkos lett.

Letartóztatott vívómester.

ARAD. Mintegy félévvel ezelőtt megjelent Aradon egy szőke fiatal ember, Szántói Szabó Ferenc és magát képesített vívómesternek adván ki, résztvevőket gyűjtött vívótanfolyamra. A vívókurzus azonban nem sikerült. Szabó ekkor vidékre ment s legutóbb Lippán rendezett magas színvonalon álló vívóversenyt. Ezalatt az aradi rendőrségnél Szakolczay Géza aradi vasuti tisztviselő tett feljelentést ellene, azzal vádolva őt, hogy száz korona értékűen felüli vívókészletét jogtalanul eltulajdonította. Maresch Gyulától Révay Kálmán aradi aljárásbíró nevében vívókardokat csalt ki. Kalmár József műszerésztől kicsalt egy háromszáz korona értékű biciklit, melyet azután nyolcvan koronáért elzalogosított. Szakolczay Géza feljelentésére a rendőrség kiküldötte Rasztik detektívet, aki Szántói Szabó Ferenczet előállította. A vívómestert Green Nándor tb. kapitány hallgatta ki. Kihallgatása után kijelentette Szántói Szabónak, hogy letartóztatja, nem az Aradon elkövetett dolgaiért, hanem a budapesti kir. ügyészség által kibocsájtott körözvény alapján. A budapesti ügyészség ugyanis Sternberg Ármán és testvére hangszergyárosok kárára elkövetett csalás miatt rendelte el Szántói Szabó országos körözését. A rendőrség átkísértette a vívómestert az aradi ügyészséghez, honnan még aznap este egy szuronyos börtönőr kísérte fel a szélhámós Szántói Szabót a budapesti ügyészséghez.

Öngyilkos urinő.

ARAD. Özv. Grabner Pálné, gazdag borkereskedő özvegye az ablakra felakasztotta magát s mire észrevették, meghalt. Az ötvennégy éves urinő, ki már napok óta buskmor volt, tettét idegessége miatt követte el.

Templomrablás.

BALASSAGYARMAT. Az itteni rácz templomban csak nagy ünnepeken mond a szentendrei püspökhelyettes misét az itt lakó néhány rácz családnak. Legutóbb két hónappal ezelőtt volt istenitisztelek és azóta senki sem nézte meg a templomban levő drágaságokat. Minap éjjel egy óraker Izsák János és Maczka István rendőrök két alakot láttak kisurranni a bekerített helyről. Az egyiket sikerült megfogni. Állítólag Flórián Gyula esztergommegei bajnai illetőségű gépszereelő: A másik az elfogott vallomása szerint Horváth József szászvári lakatos, egy fegyőr állítása szerint állítólag Hány Ádám. Az elfogott Flórián vallomása szerint már másodszor jártak hat hét óta a templomban. Társával a gyarmati fogházban ismerkedett meg egy évvel ezelőtt. Betörésükkor mindig a kórus feljاراتát nyitották ki álkulcsal és onnan vastag kötéllel ereszkedtek le a templomba. Az említett éjjel is két és fél óráig dolgoztak ott. Mintegy kétezer korona értékű drágaságot találtak meg Flóriánnál. Azonkívül még 3000 korona értékű gyémántos csattok, ezüstlámpák stb hiányzanak, amely drága-

ságokat vagy az előbbi betörésükkor vitték el, vagy a másik megszökött betörő vitte el magával. A vizsgálat és a leltározás eredményesen folyik. A másik betörő kézrekerítésére a környékbeli három vármegye esendőrségét mozgósították. A letartóztatott Flórián már ötször volt betöréses lopás miatt elzárva és összesen 4 évet töltött fogházban.

Sóvágó János bünpöre.

DEBRECZEN. A hirhedt haramiavezér, Sóvágó János, aki ez idő szerint a Debreczenben elkövetett kegyetlen rablógyilkosság miatt van bünvádi eljárás alatt, kérvényt adott be a Kuriához, hogy a debreczeni esküdtbiróság helyett, amelyet elfoglultnak tart, — a nagyváradi törvényszéket delegálja. A Kuria azonban semmiféle okot nem látott az illetékes bíróság mellőzésére s elutasította Sóvágó János kérelmét.

Vadállat vagy örült?

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY. Mohács Erzsébet fia jelenlétében felakasztotta magát

ORFEUM

MÁSODIK AVENUE ÉS 8-IK UTCZA,
NEW YORK

Hochstimm és Blau üzletvezetők
Előadás minden este, vasárnap délután is.
Az előbbeni RIGÓ-féle cigányzenekar játszik

SZALAY SÁNDOR

vezetése mellett.

A művészek között van SZALZER honfitársunk,
Tilly, Woelfling, Gerold, Huyler.

Az énekeseket Thienpont mester kíséri zongorán.

SZABAD BEMENET.

KITUNÓ MAGYAR KONYHA.

NEM FOGSZ SOHA SEMMIRE
SEM MENNI
ha nem beszélsz

ANGOLUL

Ha tanulni akarsz, keresd fel

CORTINA

NYELVÉSZETI AKADÉMIAJÁT
44 West 34-ik utcza, New York
Harlemi fiók: 23 East 125-ik utcza
Alapított 1882-ben.

GYORS ÉS KÖNNYŰ MÓDSZER

Tanulók feltűnően rövid idő alatt
bármily nyelvet megtanulnak.

WARADY LAJOS

Hazai peres, — katonai ügyek pontos
elintézése.

Pénzküldés az ó-hazába.

Az összes hajóvonalak képviselője.
HAZAK VÉTELE S ELADÁSA.
magyar közjegyző

449 S. BROAD ST., TRENTON, N. J.

és meghalt legalább né az anyja m ba, jelentve mert felköt végett a kó

KAKAD gazdát Ká Anka fejsz Álmos Már sérüléseket esendőrség színűleg ol

KASSA sikkasztás na 30 fillérből. A sikk ra, hogy az vártak, jele taigazgatós zett meg.

gálására eg esolás meg sikkasztás póstameste akként, hog reáhamisit felvették és sőt egy kis fel belőle ték a sikk kár sikkaszt tett ellenük nál s kérte tő zárlat el ky Sándor rendelte s a ván kir. já A zár alán alig halad rült az is, gyat éjnek petróci tá Pál mezőkö tés végett. szét meg is ideig nem t

MISKOL Katona Im ban, az Ell vendéglöbe hadnagy, kardaffér d

passaicé IV. S Irod

R

AI WE

és meghalt. A fiu még biztatta, hogy így legalább nem fog tovább szenvedni. Mikor az anyja meghalt, a fiu átment a szomszéd-
ba, jelentve, hogy anyja már nem szenved,
mert felkötötte magát. A fiut megfigyelés
végett a kórházba vitték.

Oláh vérboszu.

KAKAD, Biharmegye. Szkiba Sándor
gazdát Kállay Tejfel György és Kandlás
Anka felesével agyonverték. Szika felesége,
Álmos Mária, férjét védve, szintén halálos
sérüléseket szenvedett. A tetteseket a
esendőség elfogta. A gyilkosság oka való-
színűleg oláh vérboszu.

Sikkasztó póstamesternő.

KASSA. A nátafalvai póstahivatalnál
sikkasztásnak jöttek nyomára. 3360 koro-
na 30 fillér tünt el a póstán érkezett pénzek-
ből. A sikkasztásnak úgy jöttek a nyomá-
ra, hogy az egyes felek, akik a póstán pénzt
vártak, jelentést tettek a kassai m. kir. pós-
taigazgatóságnál, hogy a pénzüket nem érke-
zett meg. Az igazgatóság az ügy megvizs-
gálására egy titkárt küldött ki, aki a rovan-
csolás megejtése után megállapította, hogy
sikkasztás történt, melyet Vargay Béláné
póstamesternő követett el a férjével együtt
akként, hogy az egyes érkezett utalványokra
reáhamisították a címzettek nevét, a pénzt
felvették és az saját céljaikra fordították,
sőt egy kisebbszerű sajtógyárat is állítottak
fel belőle Nátafalván. A tettesek beismer-
ték a sikkasztást, mire a kiküldött póstatit-
kár sikkasztás miatt bünyfenítő feljelentést
tett ellenük a nagymihályi kir. járásbíró-
ságnál s kérte a tettesek vagyonára a bünyfeni-
tő zárlat elrendelését. A zárlatot Garbinsz-
ky Sándor kir. aljárásbíró nyomában el is
rendelte s azt a bírói kiküldött, Szondy Ist-
ván kir. járásbírósi irnok fogatosította.
A zár alá vett ingóságok értéke azonban
alig halad meg 900 korona értéket. Kide-
rült az is, hogy a tettesek több értékes tár-
gyat éjnek idején részben Spenik Sándor
petrócezi tanítóhoz, részben pedig Borbély
Pál mezőkövesdi lakoshoz küldtek el elrejt-
és végett. Az előbbinél a tárgyak egy ré-
szét meg is találták. Letartóztatás mind ez
ideig nem történt.

A kardaffaire utójátéka.

MISKOLCZ. Jelentettük már, hogy
Katona Imre miskolczi lapszerkesztő lapjá-
ban, az Ellenzék egyik számában a Böczögő-
vendéglőben Szathmáry Király Pál huszár-
hadnagy, Horváth és társai között lefolyt
kardaffér dolgában egy cikket irt, mely mi-

RIZSÁK JÁNOS

passaieci pénzküldő budapesti irodája:
IV. Sütő-utca 6 szám alatt van.
Irodavezető: RIZSÁK MIHÁLY.

att úgy Szathmáry huszárhadnagy, vala-
mint a miskolczi 15-ik huszárezred egész
tisztkara őt provokálta. Az ügy most befe-
jezést nyert, amennyiben Katona az ügy tár-
gyalásáról felvett jegyzőkönyvek során in-
formációit tévesnek mondja s úgy Szath-
máry Király Pál hadnagy, mint az egész hu-
szártisztkarnak cikke miatt legmélyebb
sajnálkozását kifejezván, egyttal tőlük bo-
csánatot is kér. Katona ellenfeleinek meg-
bizottai ezt tudomásul vették s az ügy be-
fejeződött.

Zrinyi Ilona emlékezete.

MISKOLCZ. A Borsod-Miskolczi Köz-
művelődési és Muzeum-Egyesület a várme-
gyeháza nagytermében Zrinyi Ilona halála-
nak 290 éves évfordulója alkalmából szép-
emlékünnepeket rendezett. Az ünnepi szó-
nok Miskolczi Simon János vármegyei alle-
váltáros, a muzeum könyvtárnoka, aki tar-
talmos és szép beszédben méltatta a nagy-
asszony érdemeit. A miskolczi daláregylet
rég kuruczdalokat énekelt, Eckert Laura
pedig művészi zongorajátékával gyönyör-
ködtette a nagy számban megjelent közön-
séget.

Molnár István emlékezete.

SÁTORALJAUJHELY. A város köz-
gyűlést tartott, amelyen Székely Elek javas-
latára a közgyűlés elhatározta, hogy néhai
Molnár István nyugalmazott főispán, a vá-
ros diszpolgára emlékére alapítványt tesz
és a város egy utcáját róla nevezi el.

Megint a töltött fegyver.

SZARVAS. Monus László gazda a na-
pokban kölesön kérte testvére, Monus Fe-
rencz vadászfegyverét, hogy azzal tanyája
körül a kóbor ebeket kiirtsa. Fél napi hasz-
nálat után a fegyvert egy kanászgyerekek
visszaküldötte bátyjának, akinek azonban
ekkor csak a felesége és két leánya volt oda-
haza. Az asszony megkérdezte a gyerme-
ket, hogy a fegyver töltve van-e. Ez felelt
valamit tótul, amit az asszony nem értett
meg. Monusné azután a szegre akasztotta
a puskát, még pedig úgy, hogy a fegyver ra-
vaszánál fogva lógott csövel lefelé a szegen.
A közelben játszottak a kis leányok. Egy-
szer csak a puska valahogy megrándult, el-
sült és a kis hat éves Erzsikét agyonlötöte.
Monusné a szerencsétlenség láttára eszmé-
letlenül esett össze.

Ami Kedvelt Bankárunk

JOS. TOMCSÁNYI

Homestead, Pa. Duquesne, Pa.

VESZÉLYBEN FORGÓ
KÖVETELÉSEKET

az Egyesült Államok minden területén
legbiztosabban kollektál

Sarver & Ames

jóhirű amerikai irodája, ahova bizalommal
fordulhatnak a magyarok is s ahol magyar
nyelvű megkereséseket is elintéznek.

PARK BUILDING, PITTSBURG, PA.
(3-ik emelet)

EGY FONOGRAF INGYEN!

Egy valódi önműködő rúgós beszélőgép, mely be-
szél, énekel és oly természetesen játszik zenét, mint
egy zenekar. Ezt a remek műszert ingyen adjuk.
Pénz küldése nem kívántatik. Küldje hozzánk nevét
és címét s mi azonnal küldünk 35 darab remek ék-
szerujdonságot, melyet el kell adnia ismerősei kö-
zött 10 centjével darabját. Ha eladta, küldje czi-
münkre a bevett 3 dollár és 50 centet és mi ugyanaz
nap feladjuk címére teljesen ingyen a fent ábrázolt
fonografot a hangcsővel együtt. E gép tíz dolláron
alul sehol meg nem kapható, magától játszik, miután
rúgóval van ellátva. 500 dollárt ajánlunk annak, a
ki bizonyítja, hogy valaki nem kapta meg a gépet, a
mely itt ábrázolva van, ha eladja az ékszereket. Ir-
ja ki tisztán a nevét és lakását.

PALISADE MOTOR CO.,

91 Cornelia street

New York City.

Gross Ede

Brandler L.

Yorkville Boulevard

előkelő magyar kávéház a felsővárosban

1393 MÁSODIK AVENUE

a 72. és 73. utcák között

Tulajdonosok:

GROSS EDE és BRANDLER L.

MINDEN NAP CZIGÁNYZENE

Kitűnő magyar ételek és jó italok

Pontos kiszolgálás

POMPÁS BILLIÁRD ASZTALOK

RIZSÁK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ

Magyar pénzküldő és váltó intézete
127-2 IK UTCA, PASSAIC, N. J.

Pénzt a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-hazába.
Az összes hajótársulatok meghatalmazott képviselője.
Mindennemű közjegyzői okiratok szakszereuen kiállítanak és kon-
zultásilag hitelesítetnek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pon-
tossággal járok el.
Reám bízott ügyekben pontosan és lelkiismeretesen járok el
Az utasokat személyesen elkísérem a hajóhoz.
Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot ingyen adok.

FIÓKÜZLETEK:

ALPHA, N. J.
WHARTON, N. J.

PHILLIPSBURG, N. J.
SOUTH BETHLEHEM, PA.

THE "STATE BANK"

AZ ÁLLAM BANKJA.

378 Grand Street,

New York City.

Elnök Richard O. L., alelnök Kohn Arnold, má-
sodalelnök Burkett L. Walter, pénztáros

Vooris O. I., alpenztáros Kneisel János.

Tőke, felesleg, nyereség több mint \$1.000.000
Betétek több mint 15.000.000

Pénzküldeményeket elfogadnak a világ minden
részébe.

Hajójegyek minden vonalra kaphatók.

A VÖRÖS KILENCZES.

Angol bűnügyi regény.

ELSŐ RÉSZ.

(Nyolczadik folytatás.)

— De nem maradt ott s a komorna azt vallotta, hogy asszonya nagyon is gyenge volt ahhoz, hogy az ágyból felkeljen s azután segítség nélkül visszafeküdjék. Ezek a tények, — feltéve, hogy tények, — azt bizonyítják, hogy a halált előidéző cselekvényt maga a beteg nem hajthatta végre. A komorna azt állítja, hogy az üvegese, mely tiz-tizenkét pasztillát tartalmazhatott, a vizes üveggel s a pohárral együtt az éjjeli szekrényen volt akkor, amikor ő az asszonyát éjszakára egyedül hagyta. Mikor reggel hat és hét óra között ismét a szobába lépett, az üvegcsében már nem volt pasztilla s a pohár, melyben a pasztillák valószínűleg feloldattak, a kandalló párkányára került. Nos, ez a körülmény az én nézetem szerint a vádlott mellett szól.

— Nem értem, hogy miért, — jegyezte meg az orvos.

— Pedig nagyon világos, — felelt az ügyvéd. — Tegyük fel a példa kedvéért, hogy én vagyok ama hölgynek a férje. Olyan okokból, amelyeket szükségtelen taglalnom, elhatározom magamban, hogy elteszem láb alól a nőmet, erős adag altatószert adva neki. Ezt a dolgot természetesen oly módon szándékozom megcselekedni, hogy halálakor engem gyanu ne érjen. Bemegyek éjjelkor a szobájába. Házasesetünk, miként bebizonyult, nem valami gyengéd. Nem szeretjük egymást, — sőt házasságunk első napjától fogva siralmas életet folytattunk mind a ketten. Az én nyomoruságom éppen azzal a nappal kezdődött, amikor vele egybekeltem.

— Jó. Elég az hozzá, azzal az elhatározással lépek be éjjelkor a szobájába, hogy elteszem láb alól. Ő álmatlanságról panaszkodik s megkér, hogy adjak neki egy pasztillát az üvegcséből. Mondom neki, hogy a morfium sokkal hathatósabb lesz, ha vízben veszi be. Ő rááll. Én fogom az üvegcsét, vizes üveget és poharat, mely mind az éjjeli szekrényben áll, alattomban az összes pasztillákat belevetem a pohárba, feloldom vizel s azt mondom a nőnek, hogy igya ki egyszerre. Ő megteszi, elalszik, s oly álomba merül, melyből nincs felébredés. Lehet, hogy még küzködni iparkodik a rettenetes szer hatása ellen, melyet neki beadtam, de hasztalan. A halál minden tünetével látom őt magam előtt feküdni s mind a ketten megszabadultunk attól az együttéléstől, mely csak szakadatlan nyomoruság volt.

A tett végre van hajtva. Mit csinálók már most én, a gyilkos? Semmi sem mutat arra, hogy itt erőszak alkalmazhatott volna. Segélykiáltás nem zavarta a ház csöndjét. Úgyesen és jól hajtottam végre e szándékomat és az egyetlen élő tanu magam vagyok — magam ellen. Ismétlem a kérdést, mit csinálók tehát már most? Mielőtt megölettem, elhoztam az ágy mellől a vizes üveget, poharat és üvegcsét. Azt a látszatot akarom kelteni, hogy maga a beteg okozta valamely észháborító idegroham pillanatában a maga halálát. Már pedig ez a föltevés egyenesen ki lenne zárva, ha a poharat, melyből a mérget itta, olyan helyen találnák meg, a hová a szerencsétlen asszony maga nem te-

hetett. Az első dolgom tehát az, hogy nagy gondossággal teszem vissza az üveget, poharat és üvegcsét oda, ahol ő a kezével is elérhette.

Ezt a vigyázatlanságot elkövetni öngyilkosság lett volna s én teljességgel képzelhetetlennek tartom, hogy ily körülmények közt a mulasztás megtörtént volna. Érti-e most már, hogy mennyiben bizonyítaná ártatlanságomat éppen az a körülmény, hogy a poharat a kandalló párkányán találták meg?

— Értem, — szolt dr. Daincourt, — s elismerem ennek a felfogásnak a jelentős voltát, ha ugyan a gyilkosnak nem támadt az a gondolata, hogy tanácsos lesz a gyanut valami harmadik személyre háritani, például éppen a komornára.

— Ez a feltevés magától elesik, — válaszolt az ügyvéd. — Mert amit én ösztönszerűen megtettem volna, hogy minden gyanut elhárítsak magamról, azt éppugy megtettem volna más is, hogy őt gyanu ne érhesse.

— Igaza van, — hagyta rá az orvos. — Ön mindig gyorsabban hat a dolgok velejébe, mint én. Van-e valaminő sejtelve annak az ismeretlen hölgynek a személyéről, aki Laytonnal a Prévost-féle vendéglőben volt s onnan vele hazament?

— Van némi sejtelmem, — felelt az ügyvéd, — de az most még oly homályos és csekély, hogy badarság lenne még csak felemlíteni is.

— Hát a vörös kilenczes? — szolt ismét dr. Daincourt. — Azt nem említette. Megfelekezett talán róla?

— Nem, sőt erős meggyőződés, hogy az egész titok e vörös kilenczes körül forog.

HARMADIK RÉSZ.

BAINBRIDGE ARCHIBALD
LAINGHEZ.

Tisztelt Uram!

Tegnap este kaptam kábélsürgönyét és távirati válaszomban késznek nyilatkoztam a megbízás elfogadására, melylyel ön felruházni sziveskedett. Ma reggel megjelentem Morgan és Társa bankházában a Treadneedle-utczában s megtudtam tőlük, hogy utasításuk van nekem a táviratban említett tizezer dollárt előlegezni. Fel is vettem az összeget s közölték velem, hogy további nyugtákat is készséggel kifizetnek. Kérdeztem tőlük, hogy felvehetek-e még esetleg ötezer fontot, ha szükséges lenne, mire azt felelték, hogy még nagyobb összeggel is rendelkezésemre állanak.

Nekik nem adtam magyarázatot arról, hogy miért teszem ezt a kérdést, de önnek szolgálók. Bonyolult esetekben fordult ugyanis már elő, hogy a felvilágosításokat meg kellett vásárolni s hogy egyik-másik ember nyelvét csak vesztegetéssel lehetett megoldani. Nincs okom feltenni, hogy a jelen esetben is ilyen szükség fog előállani,

de tudni akartam, hogy teljesen a helyzet urának érezhetem-e magamat. A bankár feleletei e tekintetben tökéletesen kielégítettek és sem pénzt, sem fáradságot nem fogok kimélni, hogy behatoljak abba a titokba, mely Laytonné halálát körülveszi.

Ön, igen természetesen, nem tudhatja, hogy én, ügyvédi minőségemtől teljesen eltekintve, tisztán személyes érdeklődést is táplálok ez ügy iránt s hogy rokonszenvem egészen összevág az önével. Pedig mégis így van. Ha nem ismerném némileg Laytont, s ha nem tartanám teljesen tiszteltetreméltó férfinak és nem volnék bensőmben meggyőződve az ő ártatlanságáról, talán haboztam volna is azzal, hogy ügyével foglalkozzam s ön meg fog nekem bocsájtani, ha azt mondom, hogy ez esetben talán a tiszteletdíjaimra vonatkozó nagylelkű ajánlat sem csábított volna. Igen örvendetes találkozás tehát, hogy ugyis mint ember, ugyis mint ügyvéd a Layton pártján vagyok.

Az idő még nagyon kevés ahhoz, hogy valami lényeges történhetett volna, de elégtelére fog szolgálni önnek, ha meghallja, hogy van legalább egy vezérfonalam, amelyen elindulni szándékozom. Egyelőre igen gyöngye és törékeny dolog biz ez, de még fontos eredményre vezethet.

Óhajtsát, hogy tüzetesen legyen értesülve minden lépésemről, teljesíteni fogom s e czélből azt az ajánlatot teszem, hogy időről időre pontosan feljegyzem önnek az egyes részleteket, még pedig nem levél alakjában, hanem egyszerű tudósítások gyanánt, melyeknek annál nagyobb előnye lesz a világosság és az összefüggés, mert e formában szigoruan tarthatom magamat a tárgyhoz s kerülhetek minden fölösleges kitérés.

E jelen levél után tehát közléseim számított tudósítások alakjában fognak önhöz érkezni, még pedig nem is az én írással, hanem egy reporter tollából, akit erre a célra szerződtetni fogok. Én magam nem volnék képes az egyes részletekről oly alapos és beható leírást adni, amilyent ön, véleményem szerint, kívánni látszik. Másik előnye e módszernek az lesz, hogy időt takarítok meg vele, az pedig igen fontos lehet e titok

DEUTSCH TESTVEREK

BANKHÁZA

317 East Houston st., NEW YORK.

Törvényes képviselői a legjobb hajóvonalnak, Hamburg, Bréma, Rotterdam, Antwerpen vagy Fiumén át a Cunard vonalon.

Pénzküldemények továbbítására az ő-hazába a legmegbízhatóbb cég.

KÖZJEGYZŐI HIVATAL.

Magyar kölcsönkönyvtár, tüzbiztosítás, csomagok kihozatala és hazaszállítása.

Levélcím:

DEUTSCH BROS.,

317 East Houston st., NEW YORK.

MONOPOL KÁVÉHÁZ

RUDNER és ROTH, tulajdonosok

NEW YORK 145 Második Avenue, a kilencedik utca sarkán

Kitünő ételek és italok

A Magyaroknak kedvenc találkozási helye

Szombat és vasárnap este elsőrangú cigányzene

leleplezése é
Kitünő ti

Ami az ő
pett, az az a
land James
sa a véletle
tagja volt a
küdt, aki L
a vétkest, ug
ni, hogy uja
zenegy eskü
vétkességet,
volt.

Az első, a
me volt, an
De ezt a neh
ni s a távir
is tudtam,
ban lakik.
hajtottam.

— Azért
— mondtan
képes lesz
vonatkozóla
a vádlottna

Rutland
Arczkifejezé
jól itelem n
nyájas lelke
Oly kevéssé
jellem beny
szen el is fe
vóssággal rá
küdttel szer
beszélgetési
keztetett a

— Rendk
ton vissza
szakértő vé
szavaimra

K

MA

LA

a Wm.

volt

Hajójeg

Levélc

325 Ma

DAV

WIN

Magyar

koznak, k

fekvésü m

ház és m

szerelve,

nél csupán

pénzben.

Minden

lunk, ha

WIN

GAZD

STA

Minden

28 EAS

leleplezése érdekében.

Kitünő tisztelettel

Horace Bainbridge.

I.

Ami az ön táviratában leginkább meglepett, az az a néhány szó volt, amelylyel Rutland Jamest említette. Különös találkozás a véletlennek, hogy ez a Rutland James tagja volt a jurynek s ő volt az egyetlen esküdt, aki Laytonra nem akarta kimondani a vétkeket, úgy hogy csakis neki lehet köszönni, hogy újabb tárgyalásra kerül az ügy. Tizenegy esküdt bebizonyítottak találta a vétkeiséget, egy nem, — s ez az egy Rutland volt.

Az első, amit meg kell tudni, a lakása címe volt, amelyet ön nem mondhatott meg. De ezt a nehézséget könnyen le lehetett győzni s a távirat vétele után másnap már meg is tudtam, hogy Rutland a Wimpole utcában lakik. Rögtön bérkocsiba ültem és odahajtottam. Beküldtem a névjegyet.

— Azért kerestem önt fel, Mr. Rutland, — mondtam, — mert reményem, hogy ön képes lesz nekem a Layton Edwárd esetére vonatkozólag oly felvilágosítást adni, mely a vádlottnak javára válhatik.

Rutland mintegy hatvan éves ember. Arczkifejezése rokonszenves és úgy hiszem, jól ítél meg őt, midőn azt mondom, hogy nyájas lelkű, barátságos természetű ember. Oly kevésbé tette reám az ugynevezett vasjellem benyomását, hogy pillanatnyira egészen el is feledtem, mily legyőzhetetlen szívóssággal ragaszkodott a többi tizenegy esküdttel szemben a maga véleményéhez. De beszélgetésünk folyama aztán eléggé emlékeztetett a magatartására.

— Rendkívül sajnálatos dolog, hogy Layton visszautasította a törvénytudó, tehát szakértő védelmet, — jegyezte meg bevezető szavaimra Rutland. — Nem voltam az es-

küdték közt az egyetlen, aki ez eljárást nem tudta magának megmagyarázni.

— Nem is érthető, — feleltem én, — s csak azt reméltem, hogy ön képes lesz némi világosságot deríteni a dologra. Azért jöttem önhöz, hogy segítségét kérjem.

— Semminemű felvilágosítást nem adhatok s egyáltalában nem lehetek segítségére, — felelte Rutland.

— Szabad-e nyíltan és bizalmasan szólnom önhöz? — kérdeztem.

— Mindenesetre, — felelt ő. — Habár én semmit sem mondhatok. Csakis oly állásu emberrel bocsájtkozhatom társalgásba e tárgy felől, mint ön. Minden más embert egyszerűen visszautasítottam volna. Mivel azonban, mint már mondtam, semmi közleni valóm sincs, ez a társalgás is teljesen eredménytelen fog maradni.

Ez az ismételt kiemelése annak, hogy semmit sem akar és tud mondani, gyanusnak tetszett, még pedig nem annyira szavainak az értelménél, mint inkább a heves, aggódó és habozó hangnál fogva, amelyen mondta s amely világos jelül szolgált előttem annak, hogy igenis Rutland közölhetne velem egyetmást, ha akarna.

Ugy tettem, mintha észre sem vettem volna szemellátható vonakodását s folytattam:

— Nem vélek csalódnai, midőn felteszem, hogy ön Laytont ártatlannak tartja.

— Nem vagyok hajlandó e dologra vonatkozólag bármit is mondani, — volt a felelet.

— Mi a nyilvánosság korában élünk, — jegyeztem meg minden érzékenykedés nélkül, — és mai napság nehéz dolog az embernek még a magánügyeit is titokban tartani. Amit azelőtt a közönség szeme elől elvontak, az most nyilvánosságra van téve s tetszése szerint beszél meg minden ember. Kétségkívül ismeretes ön előtt, hogy mindenki tudja, hogy tizenegy esküdt vétkesnek mondta ki Laytont s csak egy nyilvánította ártatlannak.

— Nem tudtam s nem is tudom, hogy ez ismeretes, — szólt Rutland.

— De mégis úgy van s épp oly ismeretes az is, hogy Mr. Rutland az az egyetlen esküdt, ki szavát a Layton érdekében latba vetette.

— Az ilyen dolgokat nem kellene terjesztetni, — mormolta Rutland a fogai közt.

— Arról is meg vagyok győződve, — folytattam, — hogy nyilvánosan fogják emlegetni az ön nevét és fürkészni fogják az okokat, melyek önt arra birták, hogy tizenegy társa ellenében szívósan ragaszkodjék véleményéhez. Mi ketten, ha megengedi, hogy kellő nevén nevezem a dolgot, barátjai vagyunk ama szerencsétlen embernek s én részemről minden tartózkodás nélkül kijelentem, hogy őt nem tartom a neje gyilkosának.

— Ön tehát, ha esküdt lett volna, szintén nem tágitott volna, még ha a tizenegy helyett tizenegyezer szavazatot szölt volna is elene? — vágott közbe izgatottan a szavamba s láttam, hogy jól esnék, ha az álláspontjára helyezkedném.

— Ebben már nem vagyok olyan bizonyos, — mondtam, — Ha valakit súlyos büntény vádja alatt állítanak polgártársai elé, személyes nézetünknek háttérbe kell szorúlnia a felhozott bizonyítékok előtt. Tegyük fel például, hogy ön valamikor, kedvezőbb körülmények között, baráti viszonyban volt Laytonnal.

— Ki állítja ezt? — kiáltott fel Rutland izgatottan.

— Tudtommal senki, — feleltem. — Csak felteszem az esetet s mindjárt meg is fogom magyarázni, hogy miért. Mondjuk tehát, hogy ön Laytont kedvezőbb körülmények közt ismerte s ennél fogva becsülte is — mi köze ennek a tisztán személyi dolognak az ön esküdti köteletségéhez?

— Mr. Bainbridge, — szólt Rutland, — nem szeretnék udvariatlan lenni, de nem folytathatom ezt a párbeszédet.

— Uram, — unszoltam tovább, — egy művelt embernek az élete és becsülete forog kockán s én minden lehetőt meg akarok tenni, hogy segítsek rajta. Nem is vagyok az egyetlen, aki az ő sorsa iránt részvételt viseltetik. Tul a tengeren, ezer meg ezer mértföldnyire is vannak emberek, akik örömmel készek bárminő áldozatra, ha azzal barátjuk becsületéről minden szennyfoltot lemoshatnak. Lássá, Rutland ur, tartózkodás nélkül közlöm önnel, hogy tegnap este táviratot kaptam Mr. Archibald Laingtól.

— Mr. Archibald Laingtól! — kiáltott fel Rutland nagy meglepetten. — Én istenem, hiszen ő és Layton azelőtt...

Hirtelen megállott, mintha attól félne, hogy elárulja magát.

— Barátok voltak, — jegyeztem meg, még pedig igen helyesen. — Igen, ez kétségtelenül igaz. Olvassa el a táviratot, melyet tőle kaptam.

S odaadtam neki. Rutland eleinte vonakodni látszott attól, hogy felbontsa, de bizonyos kíváncsiságot mégsem győzhetett le magában s rövid habozás után elolvasta s azután megjegyzés nélkül adta vissza a táviratot.

— Ön kétségkívül olvasta, vagy hallotta, — mondtam, — hogy Archibald Laing azok közé tartozik, akikről azt mondják, hogy burokban születtek. Ezelőtt három-négy évvel hagyta el hazáját s telepedett át Amerikába, hol, mint hallom, honosította is magát s belement valami nagy vállalatba, amely miliomossá tette. Sürgönylevele már magában is elég bizonyíték arra, hogy roppant vagyonnal rendelkezik. Miért kívánja, hogy Layton felől felvilágosítások végett önhöz forduljak, még pedig olyan felvilágosítások végett, amelyeket valószínűleg a szerencsétlen ember javára fogok felhasználhatni?

— Én csak futólag ismerem Archibald Lainget és sohasem voltam vele baráti viszonyban.

Világos volt előttem, hogy egy olyan emberrel van dolgom, aki, ha egyszer elhatározta magát valamire, attól többé semmi szín alatt nem téríthető el; s tisztában voltam azzal, hogy a másik tizenegy esküdtnek teljes lehetetlenség volt őt a magok nézetének megnyerni.

— Semmit sem hozhatok hát fel, ami önrábirná, hogy nyíltan beszéljen velem? — kérdeztem.

— Semmit — volt rá a felelet.

Még egy negyedórát töltöttem azzal, hogy

Kelet Ohio legbiztosabb
MAGYAR BANKÜZLETE
LAMBERT FRIEDL

a Wm. Grossman & Co., cég utódja,
volt cs. és kir. konzuli tisztviselő
Hajójegyek—Közjegyző—Pénzküldés

Levélczim: LAMBERT FRIEDL
325 Market Street, Steubenville, Ohio

DAVID REID & CO.

Room 22, Stanley Block,
FIGYELMÉBE.

WINNIPEG, Manitoba, CANADA.
Magyarok, kik Canadában települni szándékoznak, kaphatnak 160 hold első osztályu síkfekvésű művelés alatt álló szántóföldet, lakóház és mindenféle gazdasági épületekkel felszerelve, fél buza termés törlesztésre, a vételnél csupán 1 dollár fizetendő holdanként készpénzben.

Minden felvilágosítással készséggel szolgálunk, ha magyar nyelven e címre fordulnak:

DAVID REID & CO.
Room 22, Stanley Block,
WINNIPEG, Manitoba, CANADA.
GAZDÁLKODNI AKARÓ MAGYAROK

STANLEY W. EAKIN

amerikai fogorvos

Minden fogorvosi műtétet jutányosan és jól elvégzem

28 EAST 23 ST. — NEW YORK

[New York, Hazleton, Wilkesbarre

NÉMETH JÁNOS

v. cs. és kir. konzuli ügyvivő
Hajójegyekre, pénzküldésre és közjegyzői ügyekre a legmegbízhatóbb és legpontosabb banküzlet

Levélczim: NÉMETH JÁNOS
457 WASHINGTON STR., NEW YORK, N. Y.

ujabb rábeszélési kísérleteket tettem s végre is anélkül kellett távoznom, hogy bármit is megtudhattam volna. Csupán azt a meggyőződést szereztem, hogy Mr. Rutland tud valamit, amit előttem konokul elhallgat. Hogy ez a valami éppen valami igen fontos dolog, azt nem tettem fel, de mindenesetre kiindulásul szolgálhatott volna. Mr. Rutlandnak a tartózkodása tehát elcsüggesztő és bosszantó hatással volt reám.

Másnap reggel, miután az engedélyt ki- eszközöltem, meglátogattam Laytont a börtönében. Őszintén látszott örülni eljövetelemnek és megragadta az alkalmat, hogy szíves köszönetét fejezze ki mindazért, a jóakarátért, amit iránta tanusítottam. Én tanácsosnak tartottam, hogy óvatos legyek s eleinte meg sem kíséreltem rábeszélni arra, hogy az újabb tárgyalásra engem bizzon meg a védelemmel.

Bizonyosságot kívántam szerezni egy-két pontra nézve s lassacskán iparkodtam megközelíteni tárgyammat.

— Van-e közelebbi értesülése az esküdtek közt uralkodott nézetelnéréről? — kérdeztem.

— Hát bizony egyet-mást még e zárt falak közt is megtudnak, — felelt ő. — Ugy hallom, tizenegy esküdt szavazott ellenem és egy mellettem.

— Ugy van.

— Rosz kilátás, Mr. Bainbridge, ha újabb tárgyalásra kerül a sor, — szólt Mr. Layton. — Ön igazán nagyon kegyes, hogy itt felkeresett és hiszem, hogy ezt barátságos indulatból tette.

— Valóban, csak az hozott ide, — feleltem.

— Van-e valami értéke annak, — folytatta Layton, — ha kijelentem önnek, hogy semmi részem sincs abban a rut bűntényben, amelylyel vádolnak?

— Hogy van-e annak a kijelentésnek haszna, vagy nincs, azt annál az álláspontnál fogva, melyet ön elfoglal és talán továbbra is elfoglalni akar, meg nem mondhatom.

— Igen, a második tárgyaláson ismét magam fogom védeni magamat, — szólt Layton, — mint az első tárgyaláson tettem. Jogtudói segédelmet nem veszek igénybe, bárminő legyen is. Ámde, egészen tárgyilagosan tekintve a dolgot, mintha más emberről volna szó, kizárólag csak érdeklődésből és kíváncsiságból kérem önt, mondja meg a véleményét.

— Nyíltan és őszinte szóval, — feleltem, — én ártatlannak tartom.

— Köszönöm, felelt ő egyszerűen, — mi alatt szemét megnedvesedni láttam.

(Folytatás következik.)

ÖT NAP A CSENDES VIZEN
NEW YORKBÓL
NEW ORLEANSBA
A Southern Pacific Útján
Személyszállító hajók

NEW YORKBÓL MINDEN
SZERDÁN DÉLBE INDULNAK.

New Orleansban kapcsolatunk van az összes vasutakkal minden helyhez

Louisianában, Texasban, New Mexicóban, Arizonában és Californiában

Kérdezősködhetni New York, Broadway 1 vagy 349 szám alatt

I. BOSS
111 SECOND STREET — — — PASSAIC, N. J.
Mindenféle szivarok és dohányok importálója.
KÜLÖNÖSEN JÓ A KOSSUTH ÉS GRÓF
BATTHYÁNYI DOHÁNY
Megrendelések nagyban és kicsinyben vidékre is

CHARLES R. KEAR

HARRY F. POTTER

elnök

pénztárnok

ELSŐ NEMZETI BANK

First National Bank

MINERSVILLE, PA.

Alapított 1864-ben. Schuylkill-Countynek legöregebb nemzeti bankja.

Alaptőke \$50,000,00

Tartalékalap és szét nem

osztott nyereség \$75,000,00

Elfogad pénzbetétet és a pénzt csekk alapján vagy szóbeli felkérésre azonnal visszafizeti.

Pénzküldéseket a világ bármely részébe bank- vagy póstaútvány útján eszközöl.

KÉPVISELŐINK.

A Bevándorlót a következő urak képviselik a következő helyeken olyképp, hogy előfizetési díjakat felvehetnek és nevünkben nyugtázhatnak:

Krupcsinszky Adolf ur Elizabethport, N. J.
Makray Jenő ur South River, N. J.
Panykó István ur New Brunswick, N. J.
Diviky Károly ur Bridgeport, Conn.
Perbeth Ferencz ur Union City, Conn.
Getsy János ur Torrington, Conn.
Szendy Tóth István ur Heilwood, Pa.
Sághy József ur Wells Creek, Pa.
Törhán János ur Yonkers, N. Y.
Id. Pilcsák István ur Esterházy, Can.

PAPP DEZSŐ úr

képviseli a Bevándorlót PASSAICON. Előfizetési és hirdetési díjakat felvehet és nyugtázhat. Ajánljuk öt passaici honfitársaink pártfogásába.

NÓGRÁDY M. úr

TRENTONBAN képviseli a Bevándorlót. Előfizetési és hirdetési díjakat felvehet és nevünkben nyugtázhat. Melegen ajánljuk öt ottani honfitársaink figyelmébe.

A BEVÁNDORLÓ kiadóhivatala.

A PITTSBURGH FIÓKIRODA KÉPVISELŐI:

Friedl Lambert ur Steubenville, O.
Kosáts Arthur ur Braddock és East Pittsburg, Pa.
Finkelstein I. ur Homestead, Pa.
Sama György ur So. Sharon, Pa.
Andrejkorits Béla ur Pittsburg, Pa.

NEVADA KÁROLY ur
utazó képviselő Pennsylvania államban.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK

E rovat alatt oly bankcégeket nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétek céljából.

NEW YORK ÁLLAM.

Knauth, Nachod és Kühne, 15 William street, New York.

Kiss Emil, 104—2nd Ave., New York.

Németh János, 457 Washington street, New York.

Deutsch Testvérek, 317 Houston street, New York.

Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal.

The Oriental Bank, 182—184 Broadway, New York.

Csekkontó, hitellevelek, külföldi értékpapírok megvétele és eladása.

PENNSYLVANIA ÁLLAM.

B. Hendler, successor to A. Hendler Sen. & Co. Cassandra.

Pénzküldemények Magyarországra és Európa bármely részébe olcsón, gyorsan és biztosan. Hajójegyek az összes vonalakon az ó-hazába és az ó-hazából sehol olcsóbban nem kaphatók.

First National Bank, Első Nemzeti Bank, Minersville.

Alaptőke \$50,000.00, tartalékalap és szét nem osztott nyereség \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.

Róth József és Fiai, a monongahela völgynek legregibb bankháza, saját épületében, ötödik Ave. és Locust street sarkán, McKeesport, Pa.

Pénzküldés az ó-hazába gyorsan, pontosan a legolcsóbb árfolyam mellett. Hajójegy eladás az összes vonalakra a legalacsonyabb árak mellett. Közjegyzői okiratokat szakértelemmel kiállítanak és a konzulátusi hitelesítést beszerzik. Jos. Roth and Sons.

Hungarian American Savings & Trust Co., Duquesne Magyar Amerikai Takarékos és Hítel Társulat, Duquesne.

Alaptőke és főlősleg 175,000.00 dollár. Pennsylvania állam legerősebb bankházainak egyike s az egyedül magyar államilag ellenőrzött magyar bank Amerikában. Igazgatói és részvényesei magyarok. Fizet két százalékos csekk számlára, 4 százalékos betét számlára. Pénzküldés, hajójegy eladási és közjegyzői iroda.

Klein Jakab, magyar bank és váltóüzlete, 1340 Penn Avenue, Pittsburg.

Megbízható pénzküldő és hajójegy elárúsító. Kihátlit közjegyzői okiratokat és elvállalja hazai ügyek elintézését.

Tomcsányi József, Homestead és Duquesne.

MICHIGAN ÁLLAM.

The People's Savings Bank, A nép takarékos bankja, Detroit.

Alapított 1871. tőke \$500,000, főlősleg \$350,000, takarékbetétek 11,000,000. M. W. O'Brien elnök, F. A. Schulte alelnök, Geo. E. Lawson pénztáros, J. R. Bodde segédpénztáros, R. W. Smylie ellenőr, J. T. Keena jogtanácsos. Fiókhelyzet Gratiot Ave., üzletvezető Ino. N. Wolfschlager.

MISSOURI ÁLLAM.

The Farmer's & Miner's Trust Company, a gazdák és bányászok truszt kompániája, Bonne Terre.

Bejegyeztetett 1890-ben. Tőke \$100,000.00. R. R. S. Parsons elnök, F. J. Thomure alelnök, F. H. Dearing titkár és pénztáros.

OHIO ÁLLAM.

Perczel Lajos, 523 Pearl street, Cleveland.
Friedl Lambert, volt csász. és kir. konzuli tisztviselő, Steubenville.

WISCONSIN ÁLLAM.

Merchants and Savings Bank, Kereskedelmi és takarékos bank, Kenosha.

Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzeket elküld a világ bármely részébe. Takarékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM.

Rizsák János, 128 Second street, Passaic.
The People's Bank & Trust Company, 185 Main Ave. Passaic.

Népbank és truszt kompánia. Elfogad betéteket és kamatokat fizet utánuk. Csekkontókat nyit. Tőke és főlősleg 330,000.00 dollár.

Chester Frank Dyer urnak, az amerikai Egyesült Államok budapesti főkonzulának irodája Budapest, V. Wurm-udvar 21. szám alatt van. A főkonzul fímel ügynökségének irodája: Flume, Andrassy ut 22. Magyar amerikaiak, akik az ó-hazában nehézségekkel találkoznak, forduljanak oda.

A

Szer
Egész é
A vidék
Egyes s

IV. Évfoly

F

Az

A nagy
dás, a ker

Szebben
volna kife

anyag föld
joggal nev

nepének, a
csupán a k

riségnek ö
számára s

az ünnepi
den kétség

rangok bá
DUNK!

A feltár
kitse sorsá

bet sem ta
A feltáma

eszményit
nyomni, d

het. Felf
magának,

éjnek siri
gitsen.

A husvé
mindenre

Csak meg
kor megh

hogy a ko
zeteknek

az egyesek
re való fel

hallanunk
kétezer év

lánglelkü
hogy évről

feltámadá
künkben

felszállani
magasságl
gyülölköd
siti az em
ményeink

Fájdalo
kiknek lel